

แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

โดย

ศิริลักษณ์ มะณีรัตน์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2566

**MANAGEMENT OF PEOPLE'S VILLAGE FUND PEOPLE IN SUPHAN
BURI PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2023**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

โดย

ศิริลักษณ์ มະณีรัตน์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2566

ผศ.ดร.พัฒน์ พิธิษฐเกษม
ประธานกรรมการสอบ

ดร.กฤษฎา มุฮัมหมัด
กรรมการ

ดร.ณกมล จันทร์สม
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ. ร.ต. หญิง ดร. วรฉัตร สุขสาคร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
19 กุมภาพันธ์ 2567

Thesis entitled

**MANAGEMENT OF PEOPLE'S VILLAGE FUND PEOPLE IN SUPHAN
BURI PROVINCE**

by

SIRILAK MANEERAT

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Business Administration

Rangsit University
Academic Year 2023

Asst.Prof. Phat Pisitkasem, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Kritsada Muhammad, Ph.D.
Member

Nakamol Chansom, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

February 19, 2024

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะท่านอาจารย์ ดร.ณกมล จันทรสุม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการ และประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน ที่สละเวลาอันมีค่าของท่าน เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการกองทุนหมู่บ้านต่อไปอย่างถึงที่สุด

ขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความกรุณา และความอนุเคราะห์สละเวลาช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม และการจัดเก็บข้อมูลตลอดจนขอขอบคุณครอบครัวทั้งบิดา มารดา เพื่อน ๆ และผู้ที่ดูแลใกล้ชิดทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ คอยช่วยเหลือเสมอมา และส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

ศิริลักษณ์ มะณีรัตน์

ผู้วิจัย

6509327 : ศิริลักษณ์ มะณีรัตน์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี
 หลักสูตร : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ณกมล จันทร์สม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี และ (2) เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้านและกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ออกมาในรูปแบบการพรรณนา

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ปัญหาสำคัญในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านมี 6 ประเด็น คือ (1) สมาชิกของกองทุนได้รับข่าวสารของกองทุนหมู่บ้านไม่ทั่วถึง (2) การจัดทำบัญชี และเอกสารเกิดความผิดพลาด (3) สมาชิกและคณะกรรมการขาดการเข้าร่วมประชุม (4) คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน (5) คณะกรรมการของกองทุนมีตำแหน่งอื่นๆ ในหมู่บ้าน ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และ (6) คณะกรรมการได้รับความกดดันจากสมาชิกผู้เป็นเครือข่าย ในกรณีขอรับสิทธิพิเศษในการกู้มากกว่าสมาชิกทั่วไป แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้าน คือ (1) คณะกรรมการควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้วยสื่อสังคมออนไลน์ (2) คณะกรรมการควรได้รับการอบรมจากกองทุนหมู่บ้านของระดับจังหวัด เช่น การทำบัญชี และทักษะคอมพิวเตอร์ (3) คณะกรรมการควรพยายามเข้าร่วมการประชุม และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้ตรงกัน (4) คณะกรรมการควรสื่อสารกันมากยิ่งขึ้น (5) คณะกรรมการที่มีตำแหน่งอื่นๆ ในชุมชนควรให้ความสำคัญกับการแบ่งเวลาให้สามารถดำเนินการกองทุนหมู่บ้านได้อย่างเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น และ (6) คณะกรรมการควรปฏิบัติต่อสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 80 หน้า)

คำสำคัญ: วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA), กองทุนหมู่บ้าน

6509327 : Sirilak Maneerat
 Thesis Title : Management of People's Village Fund People in Suphan Buri Province
 Program : Master of Business Administration
 Thesis Advisor : Nakamol Chansom, Ph.D.

Abstract

The objectives of this research were 1) to investigate the management practices of the village fund in Suphan Buri Province and 2) to formulate management guidelines tailored to the village fund in the same province. This qualitative study utilized the PDCA (Plan-Do-Check-Act) cycle as a conceptual framework and employed in-depth interviews with key informants, including village leaders and 15 members of the village fund committee, as the primary research tool. The data analysis involved content analysis, and the findings were presented in a descriptive format. The in-depth interviews yielded insights into the major operational problems of the village fund. These included six key issues: 1) members lacked comprehensive information about the fund; 2) there were errors in accounting and documentation; 3) both members and committee members were frequently absent from meetings; 4) the committee exhibited gaps in knowledge and understanding regarding fund implementation; 5) members of the committee often held additional positions within the village; and 6) committee members faced pressure from relatives to obtain greater loan privileges than general members.

The recommendations for fund management in Suphan Buri Province include several key strategies. (1) The committee should make proactive use of social media platforms to effectively share crucial information. (2) The committee members should receive training, particularly in areas such as accounting and computer skills, provided by the provincial authorities. (3) Prioritizing attendance at meetings is crucial for enhancing the committee's understanding and synchronization with the fund's operations. Moreover, (4) the committee should actively work towards fostering improved communication among its members. (5) For those committee members who hold additional positions within the village, a crucial focus should be on adjusting their schedules to ensure efficient operation of the fund. Lastly, (6) the committee should treat all members of the fund with fairness and equality.

(Total 80 pages)

Keywords: PDCA Cycle, Village Fund

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 คำถามการวิจัย	3
1.4 ขั้นตอนในการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรบริหารงานคุณภาพ	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน	17
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี	25
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย	40
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการศึกษา	44
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	44
4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน	46
4.3 วิธีการแก้ไขปัญหาและรับมือกับอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน	56
4.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	65
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	66
5.1 สรุปผลการวิจัย	66
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	68
5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	70
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้วิจัย	80

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

- 2.1 ตารางสรุปผลการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องปัญหาและอุปสรรคของการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

36

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้และบรรเทาเหตุจำเป็นเร่งด่วนของชุมชนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนทั่วประเทศ ส่งผลต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านสังคม เป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสร้างแหล่งเงินของตนเอง จากการคิดเอง ตัดสินใจเอง และทำเอง เพื่อพึ่งพาตนเอง ในอนาคต ด้านเศรษฐกิจ มีการกระจายเงินทุนในท้องถิ่น ทำให้เกิดการสร้างงานในธุรกิจของชุมชน ซึ่งเป็นรากฐานที่เข้มแข็งและยั่งยืน ด้านการเมือง ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำมาใช้ในชุมชนของตนเองด้านวัฒนธรรม ทำให้เกิดความสามัคคี ความเอื้ออาทร และการกระจายความเสมอภาคในชุมชน ซึ่งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองถือว่าเป็นนโยบายเร่งด่วนที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชนในระดับรากหญ้าอย่างแท้จริง ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้การกินดีอยู่ดีของประชาชนทั่วประเทศดีขึ้น นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เริ่มต้นโดยการจัดแบ่งเป็นกองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน และเสริมสร้างการพึ่งพาตนเองด้วยภูมิปัญญาของตนเองจากนั้นรัฐบาลจึงได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปฝึกอบรมความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน โดยเรียกตัวเองว่าประชาชนรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการบริหารจัดการกับกองทุนที่ได้รับมาน้อย่างถ่องแท้ยิ่งขึ้น ซึ่งการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนนี้ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนต่อไป ทั้งนี้ผลสำเร็จของการกระทำต้องเกิดจากความช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกันและกันแก่กองทุนสมาชิก โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามวิถีชุมชน และวัฒนธรรมระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยกระดับของกองทุนให้มีความเท่าเทียมกัน จากการอยู่รอด คู่การกินดีและอยู่ดี (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, 2564)

แผนการพัฒนาในอดีตเป็นการพัฒนาที่เน้นความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำต่อการพัฒนาส่วนของประชาชนตามไปด้วย และยังเป็นการพัฒนาที่

ไม่เสมอภาคระหว่างเมืองกับชนบท ดังนั้นจึงเกิดความเหลื่อมล้ำในความเจริญระหว่างเมืองกับชนบท ซึ่งเมืองเติบโตขึ้น ในขณะที่ชนบทยังพบกับความขาดแคลน และยากจน ซึ่งการบริหารเป็นกระบวนการของการบรรลุเป้าหมายขององค์การใดองค์การหนึ่ง จำเป็นต้องอาศัยการปฏิบัติที่มีการประสานงานกันของการจัดการซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดการการสั่งการและการควบคุม โดยการจัดการนับว่ามีความสำคัญที่จะนำพากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้คณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีกระบวนการดำเนินงาน และบริหารจัดการที่ดี มีการจัดองค์การให้เหมาะสมกับความต้องการของหมู่บ้านและชุมชน มีการกระจายอำนาจในการบริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ มีการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการจัดการกองทุน นอกจากนี้ต้องมีการติดต่อสื่อสาร การกำหนดรูปแบบของการผลิต และการจัดตลาด เพื่อรองรับผลผลิตที่ได้จากหมู่บ้านและชุมชน ถือได้ว่าการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ใหม่สำหรับประชาชน และประชาชนจะเป็นผู้กำหนดอนาคตของตนเอง (วิชุดา สร้อยสุด, 2565)

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นนโยบายกระจายอำนาจที่เป็นรูปธรรมนโยบายหนึ่งของเกือบทุกรัฐบาล เพื่อต่อสู้กับปัญหาความยากจนของประชาชนส่วนใหญ่ที่กำลังเผชิญอยู่ และมีบทบาทอิทธิพลอย่างสูงต่อดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งในหลายพื้นที่ยังพบว่ายังมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่จึงทำให้กองทุนไม่ประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิก การไม่มีวินัยในการชำระเงินให้ตรงตามเวลาและนำเงินไปใช้ประกอบอาชีพไม่ตรงตามที่ได้แจ้งไว้ ทำให้เกิดปัญหาในการชำระเงินคืนในภายหลัง ขาดการสื่อสาร ประชุมชี้แจงกับสมาชิกทำให้สมาชิกยังไม่ค่อยรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของเงินทุน สมาชิกเข้าใจว่าเป็นเงินของรัฐบาลหากไม่มีเงินจ่ายก็ให้จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยก่อนหรือหากเงินหมดทางรัฐจะเอามาให้ใหม่อีกซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง (ชนะพงษ์ กล้ากสิกิจ, 2562)

จึงทำให้ผู้วิจัยวิจัยเกิดความสนใจในเรื่อง “แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี” ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับการจัดการของกองทุนหมู่บ้านอย่างไร มีการวางร่วมกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร มีการร่วมมือการปฏิบัติงานตามแผนอย่างไร มีการตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกันอย่างไร การร่วมพัฒนาปรับปรุงกองทุนอย่างไรและมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปแก้ไข ปรับปรุงกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและความสำคัญที่แท้จริงของกองทุนหมู่บ้าน

และชุมชน เมืองมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ มีการพัฒนาในทางที่ถูกต้องที่เหมาะสม เพื่อความ
 ผาสุกของประชาชน และความเจริญในการดำเนินชีวิตของหมู่บ้านต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนใน
 จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2.2 เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัด
 สุพรรณบุรี คืออะไรบ้าง

1.3.2 แนวทางในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็น
 อย่างไรบ้าง

1.4 ขั้นตอนในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มี
 ขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1.4.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน แนวคิดเกี่ยวกับ
 กองทุนหมู่บ้าน วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจถึงกลุ่ม
 ตัวอย่างและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาอย่างชัดเจน

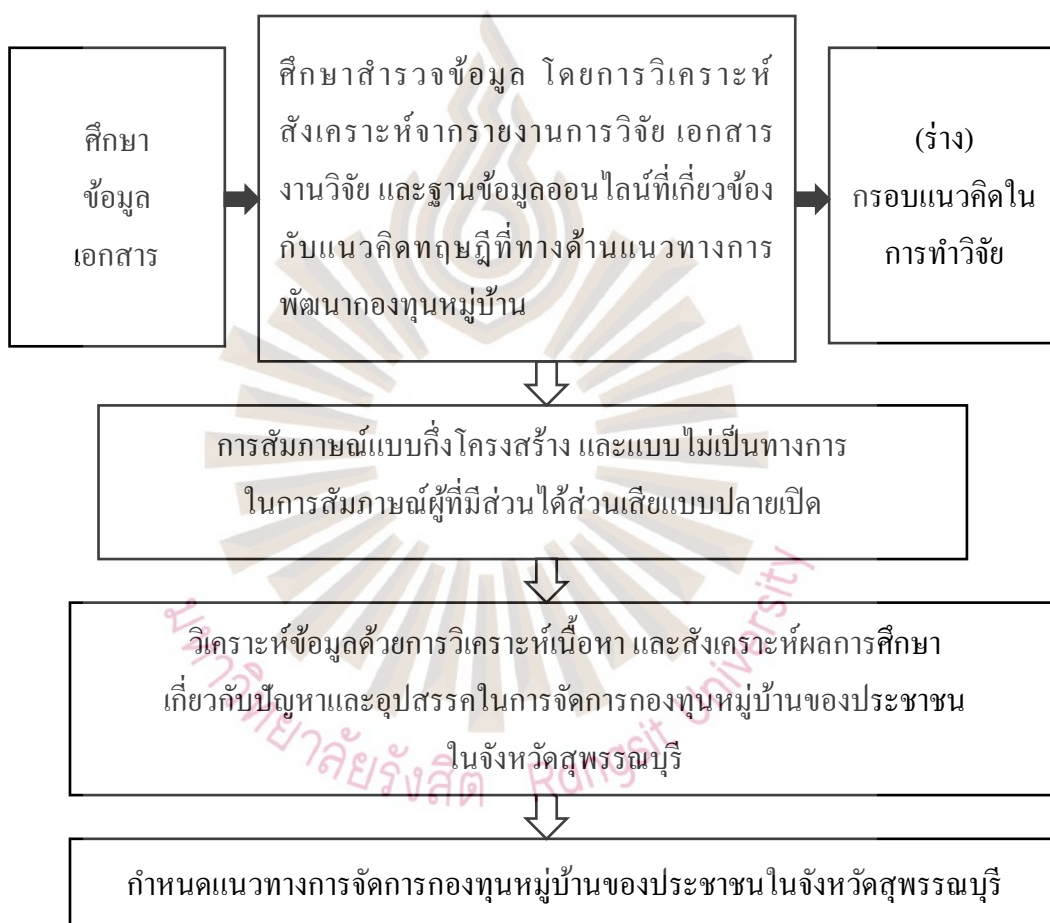
1.4.2 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน
 15 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการสัมภาษณ์ถอดเทป และรวบรวมข้อมูลจากการถอดเทปประกอบ
 กับการจดบันทึก อ่านข้อมูลทั้งหมดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อสร้างความคุ้นเคยอย่างลึกซึ้งกับข้อมูล
 ทั้งหมด (Intimate Familiarity)

1.4.3 นำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ (Typology and Taxonomy) ตามประเด็น
 หลัก (Themes) โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้แก่ การจัดการกองทุนหมู่บ้าน และ
 แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

1.4.4 นำข้อมูลตามประเด็นหลักมาจัดหมวดหมู่เป็นประเด็นย่อย บันทึกประเด็นย่อยที่พบซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง เพื่อหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์

1.4.5 เขียนบรรยายสิ่งที่พบพร้อมทั้งยกตัวอย่างบทสัมภาษณ์ประกอบในแต่ละประเด็น พร้อมทั้งสรุปผล

โดยสามารถสรุปเป็นขั้นตอนการวิจัยดังนี้ (รูปที่ 1.1)

รูปที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็น การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) และ แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

1.5.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ศึกษาคือจังหวัดสุพรรณบุรี

1.5.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เกิดประเด็นปัญหา/หัวข้อวิจัย เขียนโครงการวิจัย ออกแบบแบบ สัมภาษณ์การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เนื้อหา เขียนรายงานฉบับสมบูรณ์ พร้อมนำเสนอ ตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 ถึงเดือนพฤษภาคม 2566

1.6 นิยามศัพท์

วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) หมายถึง เครื่องมือที่สามารถใช้ในการจัดการแก้ไขปัญหา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสามารถทำซ้ำใหม่ได้เรื่อยๆ โดยสามารถ ประยุกต์ใช้กับองค์กรทุกประเภท ธุรกิจทุกรูปแบบ แม้กระทั่งชีวิตประจำวัน ประยุกต์ใช้ได้หลายแง่มุม เช่น การวางแผนพัฒนาความรู้ การพัฒนาทักษะทางเทคนิค ไปจนถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

การวางแผน หมายถึง การเริ่มต้นการวางแผนจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนเสียก่อน โดยขั้นตอนนี้ต้องกำหนดให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่เริ่มไปจนถึงสุดสิ้นสุดว่า มีปัญหาอะไรที่จะต้องแก้ไข ใครเป็นผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง กระบวนการค้นหาข้อมูลคืออะไร กระบวนการแก้ไขคืออะไร โดยเฉพาะระบุตัวชีวิตที่ชัดเจน แล้วทำออกมาเป็นแผนการดำเนินงาน (Action Plan) ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการหลังจากกำหนดแผนแล้วก็ถึงเวลาที่จะลงมือทำ โดยจะต้องนำแผนงานมาใช้จริง ดำเนินการจริง เพื่อให้เห็นผลลัพธ์จริง ในขั้นตอนนี้ต้องระลึกไว้เสมอว่า การดำเนินการจะเกิดปัญหาอื่นตามมาเสมอ

การตรวจสอบ หมายถึง การตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีผลลัพธ์เป็นไปตามตัวชีวิตที่ต้องการหรือไม่ ถ้าประสบความสำเร็จตามตัวชีวิต ก็สามารถดำเนินการไปสู่ขั้นตอนสุดท้ายได้เลย แต่ถ้าไม่ประสบความสำเร็จ ก็ควรนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา แล้วดำเนินการขั้นตอนที่ 1 – 3 ใหม่จนกว่าจะประสบความสำเร็จหรือผ่านตัวชีวิตที่กำหนดไว้

การปรับปรุงแก้ไข หมายถึง ถ้าการปฏิบัติแผนดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยการนำแผนนั้นมาประยุกต์ใช้กับทุกคนองค์กร ผ่านการประกาศ ประชุม อีเมล หรือการจัดการอบรมภายในหน่วยงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงจนเกิดตามมาตรฐานใหม่

กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง แหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้และบรรเทาเหตุจำเป็นเร่งด่วนของชุมชนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนทั่วประเทศ ส่งผลต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ด้านวิชาการ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ที่จะนำไปสู่การสร้างแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของ

ประชาชน โดยใช้เป็นข้อมูลประกอบ หรืออ้างอิงในงานวิจัย และใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการศึกษาต่อไป

1.7.2 ด้านการบริหาร

ผู้บริหาร โครงการกองทุนหมู่บ้าน สามารถใช้ข้อมูลทางการวิจัยเพื่อนำไปพัฒนา และปรับแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยการทบทวนเอกสาร บทความวิชาการ วารสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการ

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบ

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสรุปผลและวางแผนใหม่

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

แนวคิดหลักการและทฤษฎีวงจรบริหารงานคุณภาพเป็นแนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจมีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และ ปฏิบัติได้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อ หน่วยงานในองค์กรนั้นๆ

Deming (1995) ได้พัฒนางวงจรบริหารงานคุณภาพ ขึ้นมาจากแนวคิดของ Shewhart นักควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ JBell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาที่ได้นำเสนอในหนังสือ Statistical Method from the Viewpoint of Quality Control ในระยะแรก รู้จักวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ในนาม Shewhart Cycle จากนั้น Dr. William Edwards Deming ได้นำไปพัฒนาปรับใช้ในการควบคุมคุณภาพในวงการอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จึงมีชื่อเรียกว่า Deming Cycle เริ่มแรกวงจร

บริหารงานคุณภาพ (PDCA) เน้นถึงความสัมพันธ์ของ 4 ฝ่ายในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและความพึงพอใจของลูกค้า ได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย และฝ่ายวิจัย ความสัมพันธ์ทั้ง 4 ฝ่าย จะต้องดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยให้ถือว่าคุณภาพต้องมาก่อนสิ่งใด ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับ Deming Cycle ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ได้แก่

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน

Tosawa (2001) กล่าวว่า การวางแผน คือ การตั้งเป้าหมาย วางวัตถุประสงค์ เพราะการควบคุมดูแล คือ กระบวนการที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย ดังนั้น หากไม่มีวัตถุประสงค์เสียแล้ว ไม่ว่าจะป่าวร้องว่าต้องควบคุมวงจรคุณภาพ ก็ไม่รู้ว่าทำไปเพื่ออะไร หรือจะเริ่มอย่างไร เมื่อตั้งเป้าหมายเสร็จแล้ว ก็ต้องมากำหนดแผนการว่าจะอะไรจะต้องทำเมื่อไร เป็นตารางเทียบระหว่าง งาน กับเวลาที่หลายคนนึกภาพกันออก แต่จริงๆ แล้วการวางแผนไม่ใช่จบแค่นั้น การวางแผนต้องครอบคลุม ว่า ใครจะทำ ทำอะไร ต้องให้เสร็จเมื่อไร จะทำอย่างไร อะไรต่าง ๆ ที่ครอบคลุมถึงการแบ่งหน้าที่ วิธีการ และอื่น ๆ ให้ครบถ้วนด้วย

วิฑูรย์ สิมะ โชคดี (2545) กล่าวถึง การวางแผน (Plan) ว่าในบรรดาองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของวงจรคุณภาพนั้น ต้องถือว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด การวางแผนจะเป็นเรื่องที่ทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ที่ตามมาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าแผนการไม่เหมาะสมแล้ว จะมีผลทำให้กิจกรรมอื่นไร้ประสิทธิภาพตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้น วางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อย และกิจกรรมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Deming (1995) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน (Planning) ว่ามีความสำคัญต่อการบริหารทุกประการถ้าขาดการวางแผนกิจกรรมนั้นจะไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมาย และการตัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุจุดหมายนั้น การกำหนดงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้ เป็นการล่วงหน้าโดยเกี่ยวกับการคาดการณ์ (Forecasting) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objective) การพัฒนากลยุทธ์ (Develop Strategies) ในการวางแผน ซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบายเพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงานการวางแผน หมายถึง ความพยายามอย่างจริงจังของรัฐบาลที่จะเข้าไปมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทาง และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศภายในระยะเวลาที่

กำหนดเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการการวางแผนพัฒนาเป็นความพยายามของรัฐบาลในการดำเนินการเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ต่างๆที่เกี่ยวกับส่วนรวม การกำหนดเป้าหมายเฉพาะอย่างและการจัดเตรียมเค้าโครงสำหรับการนำออกปฏิบัติการประสานงานการควบคุมติดตามและการประเมินผลการดำเนินการพัฒนา การวางแผนทางปฏิบัติในอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์และการใช้ความพยายามที่ต่อเนื่องเพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้การวางแผนแนวทางปฏิบัติในอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีการใช้ความพยายามที่ต่อเนื่อง เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบรรลุเป้าหมาย การเตรียมการเพื่อการกระทำและเป็นวิธีการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายสุดท้าย ทั้งเป็นกระบวนการบริหารงานการกำหนดวัตถุประสงค์การตัดสินใจในเรื่องการเงิน การจัดองค์การความต้องการทางด้านกำลังคนกระบวนการของการทำงานและเครื่องใช้ต่างๆการวางแผนเป็นกระบวนการทางด้านบริการที่ใช้ทั้งโดยรัฐบาลและเอกชน การวางแผนอย่างมีหลักการและถูกต้องตามหลักวิชาการจะทำให้ได้แผนงานที่มีความ สมบูรณ์และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ซึ่งหลักการพื้นฐานของการวางแผนที่ดีและมีประสิทธิผลเพื่อบรรลุผลสำเร็จของการวางแผน ซึ่งนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวไว้ดังนี้หลักการพื้นฐานของการวางแผนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ จุดมุ่งหมายเครื่องมือหรือการกระทำ และค้นหา โดยคนจะเป็นผู้กำหนดจุดมุ่งหมายและเครื่องมือหรือวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้การตัดสินใจของคนจึงต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยก่อนที่จะตัดสินใจต้องมีการพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ เท่าที่มีเสียก่อนแล้วจึงเลือกทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ภายใต้สภาพการณ์ และจุดมุ่งหมายที่ต้องการในการนี้จะต้องมีการพิจารณาเปรียบเทียบถึงผลดีผลเสียของแต่ละหนทางเสียก่อนแล้วจึงเลือกหนทางเลือกที่ดีที่สุดด้วยเหตุนี้การวางแผนจึงมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ความรู้เทคนิควิชาการเพื่อค้นหาปัญหาเครื่องมือและคาดคะเนถึงผลที่เกิดขึ้น จากการใช้เครื่องมือเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการวางแผน จึง เป็นรากฐานทางวิชาการให้กับผู้ที่ทำหน้าที่ทางด้านการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี

2) การวางแผนมีลักษณะของความสมบูรณ์แบบในตัวกล่าวคือนักวางแผนจะพิจารณาหนทางเลือกต่างๆเท่าที่มี และผลที่จะเกิดขึ้นตามแต่ละหนทางเลือกกล่าวอีกนัยหนึ่งนักวางแผนจะต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับหนทาง และผลที่เกิดขึ้นของแต่ละหนทาง

3) การวางแผนมีลักษณะเป็นเครื่องมือเพื่อการจัดการทรัพยากรคือเป็นเครื่องมือเพื่อช่วย ให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

นอกจากนี้ Deming (1995) ได้ระบุว่า การวางแผนยังเป็นการรวบรวม กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ใน

การวางแผนจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร การวางแผนจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดเพื่อเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่ ดังนั้นการวางแผนผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (Performance Planning) รู้เป้าหมายว่าในแต่ละวันต้องทำอะไรบ้าง และเพื่อให้ได้เป้าหมายที่ต้องการจะต้องแสดงออกหรือมีพฤติกรรม เช่นไรนั้น จะช่วยทำให้เกิดความคิดที่เป็นระบบ ทำงานเป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้น และเมื่องานที่ได้รับ มอบหมายบรรลุผลสำเร็จ ย่อมเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้คนทำงานเกิดความรู้สึกโล่งอก โล่งใจ ซึ่งความรู้สึก เช่นนี้มักจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้การวางแผนงานที่ชัดเจนจำเป็นจะต้องมีการจดบันทึกว่าในแต่ละวันงานที่ต้องทำให้สำเร็จมีอะไรบ้าง เพราะแผนงานที่ถูกเขียนขึ้นมาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรจึงเป็นเสมือน เข็มทิศหรือเครื่องนำทางให้สามารถทำงานแต่ละขั้นอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นเป็นตอน ดังนั้นแล้ว ทุกการวางแผนล้วนแต่ต้องเริ่มมาจากฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น พอใจทำ (ฉันทะ) ก็จะสามารถทำงานได้บรรลุผลสำเร็จ การสร้างให้เกิดฉันทะนั้นพระพุทธองค์เคยสอนไว้ว่า มนุษย์เราต้องเลือกที่จะศรัทธาบางอย่างและหมั่นตรวจสอบศรัทธาของตัวเองว่าดีต่อตัวเองและดีต่อผู้อื่นอันรวมถึงสังคมโดยรวมหรือไม่ เมื่อดีทั้งสองอย่างก็จึงมุ่งมั่นที่จะทำด้วยความตั้งใจ และหากไม่ดีก็จึงเปลี่ยนแปลงศรัทธาเสียใหม่ ซึ่งเราต้องเลือกไม่เช่นนั้นเราจะกลายเป็นคนที่สับสนไม่มีแก่นสารและเป็นคนไร้รากในที่สุด เมื่อเป็นคนไม่มีแก่นสารก็จะถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ดีได้ง่ายนั่นเอง หากจะฝึกฝนตนเอง อาจเริ่มจากการตั้งคำถามกับตัวเองว่าเราศรัทธาอะไรอยู่ เพราะคนเราเมื่อศรัทธาอะไรก็จะได้พบกับสิ่งนั้นเข้าถึงสิ่งนั้น ศรัทธาในเทคโนโลยีเราก็จะเข้าถึงเทคโนโลยี ศรัทธาต่อชาวบ้านเราก็จะเข้าถึงชาวบ้านศรัทธาต่อวัตถุก็จะเข้าถึงวัตถุ ศรัทธาต่อลาภยศสรรเสริญก็จะเข้าถึงลาภถึงยศ เข้าถึงตำแหน่ง ศรัทธาต่อความรู้ก็จะเข้าถึงความรู้ หรือศรัทธาต่อหลักธรรมก็จะเข้าถึงธรรม หรือไม่ ศรัทธาอะไรเลยก็ไม่เข้าถึงก็ไม่เข้าถึงอะไรเลย เพราะความศรัทธานำมาซึ่งมุ่งมั่นทุ่มเทเพื่อทำทุกอย่าง ให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เราศรัทธานั้นเอง ขณะเดียวกันก็ลองตรวจสอบตัวเองดูว่าสิ่งที่เราศรัทธากับสิ่งที่ต้องการของเราศรัทธานั้นตรงกันหรือไม่ หากตรงกันก็เรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงตนหรือหากไม่ตรงกันก็เรียนรู้ที่จะให้โอกาสตัวเองไปสู่แห่งที่ที่เหมาะสมกว่า ฉันทะ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตภายใต้หลักธรรม คือ โยนิโส มนสิการ คือ การรู้จักคิด วิเคราะห์ หรือคิดในทางที่ถูก และเหมาะสมเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ภายใต้สภาวะแห่งเหตุ และผล ดังนั้นเมื่อเกิดฉันทะ คือ ความพอใจหรือยินดีในสิ่ง นั้นแล้ว ย่อมทำให้เป็นผู้ที่รู้จักใช้โยนิโสมนสิการคือ การคิดวิเคราะห์หาแนวทางที่จะดำเนินต่อไป ซึ่งจะนำมาสู่การเกิดวิริยะ คือ ความเพียรในแนวทางนั้นต่อไป กล่าวได้ว่า การเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ทำ หมายถึงการทำงานด้วยเชื่อมั่น เต็มใจที่จะทำงานนั้น ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์โดยสมัครใจ

ประกอบด้วย การปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจและ มุ่งหวังในผลสำเร็จของงาน ความเต็มใจในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานสมัครใจที่จะปฏิบัติงานอย่าง สุดความสามารถที่จะปฏิบัติงานอย่างสุด ความสามารถแม้งานนั้นจะเหนือความสามารถยินดีรับฟัง ความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้ดีขึ้น และรักและพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทน

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการ

Tosawa (2001) ได้กล่าวถึง การดำเนินการ คือ ก่อนจะลงมือทำได้นั้น แท้จริงแล้วต้องเตรียม วัตถุประสงค์ เตรียมขั้นตอนต่าง ๆ เสียก่อน หากจะลงมือทำเรื่องใหม่ๆ ก็ต้องเตรียมไปรับการฝึกหรืออบรมเสียก่อน ขั้นตอนการเตรียมเหล่านี้รวมอยู่ใน การลงทำนี้ด้วย ซึ่งต้องมีการตระเตรียม เสียก่อนให้พร้อม จึงจะสามารถลงทำตามแผนได้

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2545) กล่าวว่า เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนการไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง นั้น เราจะต้องสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนไปปฏิบัติได้รับทราบถึง ความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้น ๆ มีการ ติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติ อย่างเหมาะสม มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรม ที่ต้องการเพื่อการนำแผนการนั้น ๆ มาปฏิบัติ และมีการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็นด้วย

Deming (1995) ได้ระบุว่า การดำเนินการ คือ การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ซึ่ง ก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อมูลเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็น งานประจำที่เคยปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องเป็น ไปตามแผนวิธีการและขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้โดย จะต้องเก็บรวบรวม และบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ ดำเนินงานขั้นต่อไป สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นความสำเร็จของ การนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกขณะทีลงมือปฏิบัติ จะมีการตรวจสอบไปด้วยการปฏิบัติงานมีความเข้าใจ และทำตามแผนงานที่วางไว้ ลงมือปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง หรือเรียกว่าต้องมี วิริยะ คือ ความพากเพียร ความมุ่งมั่นทุ่มเท เป็นความมุ่งมั่นทุ่มเททั้ง ภายและใจ ที่จะเรียนรู้และทำให้ เข้าถึงแก่นแท้ของสิ่งนั้น วิริยะนี้มากคู่กับความอดทนอดกลั้น เป็น ความรู้สึกไม่ย่อท้อต่อปัญหาและมี ความหวังที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง โดยมีศรัทธาเป็นเครื่อง ยึดเหนี่ยวจิตใจ นำใจ และเตือนใจ ความอดทนเป็นเครื่องมือสำหรับคนใจเย็นและใจงามด้วย ไม่ใช่ มุทะลุคุดันรบเร้าและรุ่มร้อน เพราะ มันจะทำให้มีโอกาสผิดพลาดได้ง่าย หรือสูญเสียความอดทนใน

ที่สุด ดังนั้นความวิริยะอุตสาหะ จึงเป็น วิถีทางของบุคคลที่หาญกล้าและท้าทายต่ออุปสรรคใด ๆ การฝึกฝนเรื่องความวิริยะแล้วคงต้องเริ่ม จากความคิดที่ว่าต้องหมั่นฝึกฝนตนเองบ่อย ๆ หมั่นทำหมั่นคิดหมั่นเขียนหมั่นนำเสนอและอย่าขี้เกียจ อย่างกลัวความผิดพลาดและจงกล้าแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อความล้มเหลวของตัวเอง อย่าท้อต่องานหนัก และงานมากให้คิดว่าทำมากรู้มากเก่งมากขึ้น อย่างบ่นว่าไม่มีเวลาเพราะเวลามีเท่าเดิม ฯลฯ ด้วยเหตุนี้วิริยะจึงเป็นหลักที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติในการทำงานหรือ การกระทำต่อสิ่งใด ๆ ภายใต้พื้นฐานของหลักการเหตุ และผลที่เกิดจากโยนิโสมนสิการเพื่อมุ่งให้สิ่ง นั้น ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมาย และสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ กล่าวได้ว่า การมีความเพียร ความมุ่งมั่นทุ่มเท หมายถึง การทำงานด้วยความมุ่งมั่น ทุ่มเท และมีความเพียรที่จะทำงานนั้น ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ประสงค์ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนานไม่เบื่อหน่าย ปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงาน ยึดหลักความสำเร็จของงาน เป็นที่ตั้ง และอดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบ

Tosawa (2001) ได้กล่าวว่า การตรวจสอบ คือ การพิจารณาว่า ผลจากการลองทำนั้นก่อให้เกิดสิ่งทีวางแผนว่าจะได้รับ หรือไม่ ดังนั้น หากการวางแผนไม่มีการกำหนดว่าจะต้องได้อะไรเมื่อไร ตัวเลขของอะไรที่ควรจะมีเป็น เป้าหมายไว้เสียตั้งแต่ต้นก็จะไม่มีอะไรมาเป็นตัวเทียบได้ว่า ผลจากการลองทำนั้นได้ตามจริง ตามแผนหรือไม่ จะได้ก็เพียงแต่ว่ามันก็เป็นไปตามแผนหรือไม่ ค่อยจะได้ผลสักเท่าไร

วิฑูรย์ สิมะ โขคติ (2545) กล่าวว่า การตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ควรจะต้องมีการประเมินใน 2 ประการ คือ มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ หรือตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่ การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการหรือความไม่ เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เราจำเป็นต้องหาว่าสาเหตุมาจากประการไหน ทั้งนี้ เนื่องจากการนำไปปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการที่จัดทำขึ้นไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- 1) ความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่
- 2) เลือกเทคนิคที่ใช้ผิดเนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้ในขั้นตอน การวางแผนไม่เพียงพอ

- 3) ประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาด
- 4) ประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด ถ้าความล้มเหลวมาจากการไม่ปฏิบัติตามแผน

ซึ่งอาจเป็นผลมาจากสาเหตุต่อไปนี้

- 1) ขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง
- 2) การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผนไม่เพียงพอ
- 3) การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ
- 4) ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ
- 5) ประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

Deming (1995) ได้ระบุว่า การตรวจสอบมีการติดตามผลและความก้าวหน้าของงานเก็บสถิติเพื่อ เป็นข้อมูลในการประเมิน และเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้ หรือ จิตตะ อันหมายถึงความไม่ทอดทิ้งสิ่งนั้น ไปจากความรู้สึกของตัว ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลงานที่ทำขึ้นมาว่าผู้รับหรือลูกค้ามีความพึงพอใจกับผลงานแต่ละชิ้นมากน้อยแค่ไหน การประเมินผลงาน (Performance Appraisal) จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผลักดันให้ปรับปรุงผลงานอยู่เสมอ ด้วยการวางแผนงานใหม่ หากงานที่ทำไปแล้ว แม้ทำงานได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดขึ้น แต่ผู้รับไม่ชอบ ไม่พอใจจะต้องมีการปรับเปลี่ยน แผนงานใหม่ เพื่อสร้างผลงานให้ลูกค้าหรือผู้รับเกิดความพึงพอใจทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณ งานที่ส่งมอบ แผนงานที่ดีย่อมมีการปฏิบัติ การตรวจสอบ การติดตามผลงานที่ทำไปแล้วว่าสำเร็จ หรือไม่สำเร็จบ้าง ด้วยการให้ข้อมูลป้อนกลับกับตนเอง (Performance Feedback) ในการประเมินผลงาน หรือการตรวจสอบนั้นจำเป็นต้องทำด้วยความตั้งใจ (จิตตะ) เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นใน การทำงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน ใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ เมื่อมีใจที่จดจ่อแล้วก็จะเกิดความรอบคอบตาม คำนี้ยิ่งใหญ่่มากปัจจุบันสังคมซับซ้อนมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำมากมาย ไม่รู้จะทำอะไรก่อน แต่ถ้าเรามีใจที่จดจ่อต่อสิ่งที่เราคิดเราทำและรับผิดชอบแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือการงานก็ตามทุกอย่างก็จะดีขึ้น ไปเอง เราก็จะมีความรอบรู้มากขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยใจที่จดจ่อตั้งมั่น และใฝ่เรียนรู้ของเรา เมื่อมีความรอบรู้มากขึ้น ก็จะเกิดความรอบคอบตามมา เมื่อมีความรอบคอบแล้วการตัดสินใจทำอะไรก็จะเกิดความผิดพลาดน้อยตามไปด้วย ความรอบคอบนอกจากจะดำรงอยู่คู่กับความรอบรู้แล้ว ยังต้องอาศัยความดีงามเป็นเครื่องเตือนสติด้วย ถึงจะสามารถใช้จิตใจของเราพิจารณาและตรึกตรองในเนื้อแท้ของสิ่งต่าง ๆ นั้น ได้อย่างเหมาะสม เพราะความดีงามตามแบบอย่างของคุณธรรมตามหลักศาสนาและ

จริยธรรมของสังคมนั้นเป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างปรกติสุข จิตตะมีความสัมพันธ์กับสมาธิ คือ หมายถึง จิตเป็นเครื่องผลักดัน และควบคุมการเกิดของสมาธิ โดยสภาวะจิตที่มีความแน่วแน่ และจดจ่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภาวะที่เกิดขึ้นกับจิตนี้จึงเรียกว่า สมาธิ ซึ่งเป็นเครื่องเสริมประสิทธิภาพในการจะกระทำสิ่งใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จ เพราะจิตที่เป็นสมาธิแน่วแน่อยู่กับสิ่งที่กำลังทำอยู่ โดยไม่เกิดความฟุ้งซ่าน ย่อมทำให้งานประสบความสำเร็จได้ดี ไม่ผิดพลาด และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ด้วยความสนใจในสิ่งที่จะทำนั้นอย่างจริงจัง เอาใจใส่ในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ มีใจที่เป็นสมาธิ ในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ และมีจิตใจมุ่งมั่น และแน่วแน่ในขณะที่กระทำเพื่อมุ่งให้สิ่งนั้น ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมาย และสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ กล่าวได้ว่า การมีใจที่จดจ่อ และรับผิดชอบ หมายถึง การทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ด้วยใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ ประกอบด้วย การมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมาย แน่วแน่ มั่นคงต่องาน หรือภารกิจไม่คิดเรื่องอื่นจนกว่างานจะสำเร็จ ใส่ใจ ใส่รู้ ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่ เป็นนิตยทั้งใน-นอกเวลางาน เอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เมื่อ พบปัญหาที่พร้อมที่จะแก้ไข สนใจรับรู้ และรับผิดชอบในงานอย่างเต็มที่แม้งานจะมีอุปสรรค นอกจากนี้ ยังกล่าวถึง การประเมินผล (Evaluation) ว่าเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) แจ้งให้ประชาชนทราบซึ่งโดยทั่วไปการรายงานจาก หมายถึง วิธีการของสถาบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถาม ผู้บังคับบัญชาผู้ร่วมงาน ความสำคัญของการรายงานนั้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล หากมีการนำไปปฏิบัติหรือดำเนินการแล้วย่อมจะเป็นปัจจัยให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสรุปผลและวางแผนใหม่

Tosawa (2001) ได้กล่าวว่า จากผลของการตรวจสอบ ก็ไม่ควรวางใจในทันทีหากผลที่ได้ เป็นไปตามแผน เพราะอาจบังเอิญ ดีครั้งนี้เพียงครั้งเดียว พอทำครั้งต่อ ๆ ไปอาจใช้ไม่ได้ก็ได้ หากไม่มีการนำกระบวนการที่ได้ลองทำไปมา กำหนดให้เป็นรูปแบบใหม่ของการทำงานปัจจุบัน หากผลของการตรวจสอบพบว่าสิ่งที่ลองทำไป ไม่ก่อให้เกิดผลที่ตั้งไว้ตามแผน ก็ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการที่คิดไว้ แล้วลองทำใหม่

วิฑูรย์ สิมะ โชคดี (2545) กล่าวว่า ถ้าความล้มเหลวมาจากการวางแผนที่ไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการเท่านั้นไม่เพียงพอ ต่อการแก้ปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผน โดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสม สาเหตุของการวางแผน และทำการปฏิบัติการแก้ไข ความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้น ได้ โดยการกำจัดสาเหตุ และขั้นตอนที่สำคัญ ก็คือ การทบทวนแผนการที่ต้องมีการชี้บ่งถึงสาเหตุแห่งความล้มเหลว อย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปี และมีการทบทวนทุกปีเพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าว มีความเชื่อถือได้และเหมาะสม การนำวงจรคุณภาพไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกระดับ ขององค์กร จะทำให้เราสามารถปรับปรุงและเพิ่มคุณภาพงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นผลลัพธ์ ที่ชัดเจน เมื่อปัญหาเดิมหมดไปเราก็สามารถแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้ด้วยวงจรคุณภาพต่อไป

Deming (1995) ได้ระบุว่า การสรุปผลและวางแผนใหม่ คือ การปรับปรุงเป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบไปแล้ว หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานต่างไปจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงาน ตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นด้วย การดำเนินการนำผลของการปฏิบัติงาน พร้อมข้อมูลทางสถิติมาประเมิน หรือ วิมังสา หมายถึง ความสอดคล้องในเหตุและผลแห่งความสำเร็จเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ลึกซึ้งยิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอดเวลา การปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงานเพื่อที่จะหาวิธีการทำในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า การสำรวจและจัดบันทึกว่ามีแนวทางไหนบ้างในการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการทำงานให้ดีขึ้น การพัฒนาผลงาน (Performance Development) จะทำให้เกิดการปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนตนเองอยู่เสมอ ไม่ซ้ำซากจำเจกับวิธีการทำงานแบบเดิม ๆ บนพื้นฐานของซึ่งใจ (วิมังสา) ในการตัดสินใจดำเนินการ ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำสิ่งใด ๆ ย่อมเกิดจากปัจจัยจากข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการใช้วิมังสา คือ การคิด วิเคราะห์ อย่างมีเหตุและผล ย่อมทำให้เข้าใจต่อกระบวนการวิธีการและแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงย่อมรู้จักแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ดี แต่หากไม่มีการใช้ปัญญาก่อนทำหรือขณะทำสิ่งใด ๆ แล้วย่อมนำมาซึ่งปัญหา และอุปสรรคในสิ่งนั้น ๆ ส่งผลต่อการท้อแท้ การทำสิ่งนั้นไม่สำเร็จ หรือหากสำเร็จก็จะไม่เกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่กล่าวได้ว่า การทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา หมายถึง การทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์โดยมีการทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา ประกอบด้วย ไตร่ตรอง หาข้อดี ข้อด้อยในการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป ไตร่ตรองคิดค้นแนวทางการ

ปรับปรุงงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล ตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา พิจารณาแผนการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน คั่นคว่ำ และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน พระพุทธศาสนาอธิบายความสัมพันธ์ของการจัดการเกี่ยวข้องกับคนและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่มีคุณค่าพบได้ในสังคมมนุษย์ หรือปัจจัยแห่งสังคม ในกระบวนการอาศัยซึ่งกันและกัน การพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล รู้จักโลก รู้จักธรรมชาติ เพราะมนุษย์ เท่านั้นที่จะเป็นผู้ที่บริหารจัดการองค์กรที่ดีได้สำหรับในส่วนของหลักการบริหารสมัยใหม่จะเน้น เทคนิคและวิธีการ โดยแสวงหากำไร และการแข่งขันในองค์กรบรรลุสู่เป้าหมายตามแบบของทุนนิยม แต่หากผู้บริหารจะนำหลักการบริหารเชิงพุทธเข้ามาประกอบหรือบูรณาการให้เข้ากับการบริหารงาน ในปัจจุบันก็ถือว่าเป็นแนวทางใหม่ หรือเข้าสู่มิติของการบริหารงานที่ยั่งยืน มีความมั่นคง และสร้างความเป็นธรรมต่อบุคคล หรือสังคมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอย่างชาญฉลาด รวมทั้งสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อการบริหารงานอย่างยั่งยืนและมั่นคง รวมทั้งจะเป็นหลักการของนักบริหารในการบริหารจัดการองค์กรของตนอย่างมีระบบ โดยที่ยังมีคุณธรรมมาประกอบในการพิจารณาบริหารจัดการด้วยอีกโสดหนึ่งด้วย

กล่าวโดยสรุปว่า การจัดการ คือ การทำให้คณะกรรมการประชาชน และผู้ที่มีส่วนได้เสียกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้ามาทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของกองทุนประกอบด้วย การเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ทำ ความเพียร ความมุ่งมั่นทุ่มเท มีใจที่จดจ่อ รับผิดชอบ และทำการทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

2.2.1 ความหมายของกองทุนหมู่บ้าน

กองทุนหมู่บ้านคือ กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล เมื่อเริ่มก่อตั้งจะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หมู่บ้านหรือชุมชนละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในชุมชน โดยเงินดังกล่าวประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน เมืองจะเป็นผู้บริหารจัดการกันเองโดยการแบ่งกองทุนออกเป็น 2 ระดับกองทุนคือ (สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

1) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นกองทุนรวมระดับชาติเพื่อจัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านตามหลักเกณฑ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

2) กองทุนหมู่บ้านเป็นกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านเมื่อเริ่มก่อตั้งได้รับการอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หมู่บ้านและชุมชนเมืองละ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองบริหารจัดการกันเองโดยการกู้เงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอัตราดอกเบี้ยต่ำวัตถุประสงค์ของการตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนในชนบท และชุมชนเมืองได้เข้าใจนโยบาย แนวทาง และขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

นโยบายกองทุนหมู่บ้านนโยบายกองทุนหมู่บ้าน“โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท” นั้น วัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน 1 ล้านบาทก็เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการจัดการเงินของตนเองเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกระตุ้น เศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคตและเสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ในหมู่บ้าน โดยสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

1) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อจัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้เพิ่มรายได้และลดรายจ่าย หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการหรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน

2) เป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนและประสานงานในการกู้ยืมเงินระหว่างกองทุนหมู่บ้าน

3) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเอง

4) สนับสนุนการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

5) สนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

2.2.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะประสบความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยหลักสำคัญดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

1) ความพร้อมของหมู่บ้านทั้งความพร้อมของคนและครัวเรือน การควบคุมดูแลกันเองในหมู่บ้านประสิทธิภาพในการจัดการกองทุน สังคมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองเอง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้านกองทุนอาชีพกองทุนสวัสดิการ ฯลฯ

2) การจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ทั้งในส่วนของเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกับกองทุนทางสังคมของชุมชน และกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้กองทุนดังกล่าวมีการจัดการให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน

3) การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน ตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐโดยให้หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้การพัฒนา โดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในด้านวิชาการและเป็นที่ปรึกษาจัดการกองทุน

4) การติดตามและประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้

2.2.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

โครงสร้างของคณะกรรมการมีกรรมการไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน และให้คณะกรรมการเลือก คณะกรรมการด้วยกันเองเป็นประธานกรรมการรองประธานกรรมการเหรัญญิก และเลขานุการกองทุน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

ที่มาของคณะกรรมการมาจากการคัดเลือกกันเองของสมาชิก (เว้นแต่การเลือกในครั้งแรก) ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 โดยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกนั้นให้ปฏิบัติตามข้อบังคับกองทุนซึ่งออกตามมติของที่ประชุมสมาชิก (เว้นแต่การเลือกตั้งในครั้งแรก) (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

2.2.4 คุณลักษณะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551) คุณสมบัติและลักษณะของคณะกรรมการกองทุนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วย การจัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ที่สำคัญคือต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในบ้านติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือก มีอายุ 20 ปี บริบูรณ์ ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่มีประวัติเสียทางการเงินไม่เป็นผู้เสียหายเลือกตั้งเนื่องจากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540 (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

2.2.5 วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการกองทุนอยู่ในวาระคราวละ 2 ปี และจะดำรงตำแหน่งเกินกว่าวาระไม่ได้อำนาจหน้าที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีหน้าที่ในการจัดการกองทุน ออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน โดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก รับสมัครสมาชิก และทำทะเบียนสมาชิก ดำรงและจัดทำข้อมูล เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตหมู่บ้านและของกองทุน อื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน พิจารณาให้เงินกู้ตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทำนิติกรรมสัญญา กองทุน จัดเรียกประชุมสมาชิก จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินต่าง ๆ ที่เกิดจากเงินที่ได้รับจากการจัดสรรมาคืนกองทุน และปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านละชุมชนเมือง แห่งชาติ กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านสมาชิกกองทุน ประกอบด้วย บุคคลและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของ กองทุน การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพเป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนหมู่บ้านกำหนด โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านเป็นหลัก (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

การถือหุ้นในกองทุน คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุน หรือมีเงินฝากตั้งจะไว้ที่กองทุน โดยการชำระค่าหุ้น นั้น

สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

การประชุมสมาชิกกองทุนให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เมื่อมีเหตุที่ต้อง ขอดติ หรือความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก หรือเมื่อสมาชิกเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมด เข้าชื่อกันร้องขออาจมีการประชุมวิสามัญได้การประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิก มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

2.2.6 การให้กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน

เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสามารถให้เงินกู้ยืมและการดำเนินงานหลังการให้กู้เงิน เป็นไปตามนโยบายให้เงินกู้ยืม ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ(สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

1) ผู้กู้ต้องจัดทำคำขอกู้ โดยระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการกู้เงินอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการกองทุนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กองทุนกำหนดการที่ต้องให้ผู้กู้ระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการกู้เงินอย่างชัดเจน เพื่อจะได้ทราบว่าเงินที่ขอกู้จากโครงการที่จะนำเงินไปลงทุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เช่น กู้ 30,000 บาท แต่จะไปเปิดร้านขายข้าวแกงต้องใช้เงิน ลงทุนในค่าตกแต่งร้าน ค่าโต๊ะ เก้าอี้ พัดลม เตาแก๊ส ถ้วยชาม หรือหม้อไฟฟ้า หม้อแกงรวมกัน 12,000 บาท ค่าหมูนเวียนซื้ออาหารสดวันละ 2,000 บาท รวม 14,000 บาท อย่างนี้ก็ไม่จำเป็นต้องให้กู้ยืมถึง 30,000 บาท เพราะเป็นการกู้เกินความจำเป็น อาจทำให้เกิดการใช้เงินอย่างอื่นผิดประเภท และมีภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินผ่อนชำระอีกต่างหาก และการจะอนุมัติให้กู้เงินเท่าไร จะต้องพิจารณาถึงความสามารถในการผ่อนชำระหนี้อีกด้วย

2) วงเงินกู้ยืม คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจอนุมัติเงินกู้อย่างหนึ่งไม่เกิน 20,000 บาท หากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเห็นควรอนุมัติเงินกู้เกินกว่า 20,000 บาท ให้เรียกประชุมสมาชิกเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด แต่ต้องไม่เกิน 75,000 บาท

3) การทำสัญญากู้ยืมให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอย่างน้อย 2 คน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้กู้ที่ได้รับการอนุมัติ

4) การรับเงินกู้ผู้ขอกู้ที่ได้รับการอนุมัติต้องเปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร (ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) และแจ้งหมายเลขให้คณะกรรมการกองทุนทราบโดยธนาคาร เป็นผู้โอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้

5) การกำหนดระยะเวลาคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมของสัญญาเงินกู้แต่ละราย แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่การทำสัญญาหมายความว่า การกำหนดระยะเวลาคืนสัญญาเงินกู้ จะต้องพิจารณาตามความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ถ้าผู้ไปลงทุนปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ ก็จะพิจารณาว่า ผู้กู้จะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เมื่อไรและเป็นจำนวนเท่าใด ก็ให้ผู้กู้ผ่อนตามระยะเวลา และจำนวนเงินที่ได้รับจากผลผลิตนั้น ถ้าต้องใช้เวลารับพืชผล 6 เดือน แต่กำหนดให้ผ่อนชำระรายเดือนก็เป็นไปได้ ควรกำหนดให้ผ่อนชำระตามที่ผู้กู้มีรายได้สุทธิเหลืออยู่ คือ รายได้หลังการหักค่าใช้จ่ายแล้ว

6) กรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงิน หรือนำเงินไปใช้ นอกกรอบวัตถุประสงค์ปราศจากเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจบอกเลิกสัญญาและเรียกเงินคืนและดอกเบี้ยเต็มจำนวนได้ทันที และให้พ้นสภาพภายใน 30 วัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา รวมทั้งห้ามมิให้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านเป็นระยะเวลา 2 ปี กรณีนี้มุ่งประสงค์ให้ผู้กู้ต้องมีวินัยทางการเงิน การใช้เงินผิดประเภท ไม่นำเงินที่ขอกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เป็นเหตุให้เกิดปัญหาในเรื่องความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามข้อตกลง เช่น กู้เงินไปเพื่อค้าขาย ซึ่งถ้าทำไปตามนั้น ก็จะมีรายได้กลับคืนมาชำระหนี้แต่กลับไปซื้อมอเตอร์ไซค์ ทำให้ไม่มีรายได้มาผ่อนชำระหนี้ เช่นนี้ เป็นต้น จึงต้องถูกลงโทษดังกล่าว

7) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551 มาตรา 22 ในกรณีที่ผู้อำนวยความสะดวกเห็นว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ดำเนินการจัดการกองทุนหมู่บ้านในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อกองทุนหมู่บ้าน หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหาร หรือตามสัญญา ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นผู้พิจารณาสั่งระงับการจ่ายเงินกองทุนหมู่บ้าน และให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านชดเชยหรือให้ส่งคืนเงินที่เบิกจ่ายไปแล้ว ตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณีแนวทางในการพิจารณาให้เงินกู้ยืม

หลักเกณฑ์ในการพิจารณามี 5 ประการด้วยกัน คือ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

1) ประวัติและอุปนิสัย เป็นคนซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำมาหากิน อดทน ไม่เคยโกงเงินคนอื่น ไม่เสเพล ไม่เล่นการพนัน ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน มีความรู้ และมีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ

2) หลักประกัน บุคคลที่จะค้ำประกันควรมีฐานการเงินดีพอสามารถชำระหนี้แทนได้ หรือต้องเป็นคนที่รับผิดชอบ น่าเชื่อถือ หรือถ้าเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันก็ต้องมีสภาพคล่องสูงคือ สามารถขายได้ง่ายและรวดเร็ว และควรกำหนดว่าจะให้กู้ได้กี่เปอร์เซ็นต์ของราคาประเมิน หลักทรัพย์ เพื่อให้มีส่วนต่างสำหรับดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้นหากต้องมีการบังคับเอาทรัพย์สินที่เป็น หลักประกันเพื่อชำระหนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ว่ากว่าจะบังคับเอาเงินจากทรัพย์สินที่เป็นประกันภาระ หนี้ก็เกินมูลค่าหลักประกันแล้ว

3) ความสามารถในการชำระหนี้

3.1) ความสามารถในการชำระหนี้ พิจารณาจากรายได้การกู้เงินไปลงทุนควรมี ประสิทธิภาพการรายได้รายจ่าย แต่ละเดือนจะเหลือเท่าใด และพอเพียงที่จะชำระหนี้ได้ไหม หากไม่พอ ก็ต้องลดจำนวนเงินให้กู้ลง แต่ก็มีข้อพึงระวัง คือ หากอนุมัติเงินกู้ให้แล้วผู้ขอกู้ได้เงินไม่พอเพียง และต้องไปกู้เงินนอกระบบมาใช้ หรือกู้เงินจากที่อื่นมาใช้ ก็อาจจะชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านไม่ได้ เช่นกัน กรณีเช่นนี้ การปฏิเสธการให้กู้ก็อาจเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

3.2) ภาวะตลาดสำหรับการค้าที่จะทำ ต้องพิจารณาว่าสินค้าหรือธุรกิจที่จะทำ นั้นมีตลาดรองรับหรือไม่ คือสามารถขายได้ไหมและผู้ซื้อจะขายอย่างไรหรือราคาขายเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นแล้วเป็นอย่างไร

3.3) มีปัญหาในการหาวัตถุดิบมาผลิตหรือไม่

3.4) ท่าเลที่ตั้งของกิจการเป็นอย่างไร มีปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อม หรืออยู่ใกล้ แหล่งวัตถุดิบ หรือใกล้แหล่งสินค้าที่จะขาย หรือสะดวกต่อผู้ซื้อหรือไม่

4) เงินทุนของผู้ขอกู้ ผู้ขอกู้ควรมีเงินลงทุนของตนเองจำนวนหนึ่งที่เตรียมสะสมไว้ สำหรับประกอบธุรกิจ ในสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนเงินลงทุนทั้งหมดที่ต้องใช้ในการทำธุรกิจ เพราะหากใช้เงินทุนของตนเองน้อยแต่ขอกู้มากผู้ขอกู้ต้องมีการระนองผ่อนชำระหนี้สูง ทำให้เกิด หนี้ มีปัญหาขึ้นได้ภายหลัง นอกจากนี้การที่ผู้ขอกู้ใช้เงินลงทุนของตนเองมากย่อมเป็นการแสดง ความมั่นใจในธุรกิจของตนเองอย่างหนึ่ง และมีความตั้งใจจริงที่จะประกอบธุรกิจของตนให้ประสบความสำเร็จ

5) เหตุการณ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในปัจจุบันมีปัจจัย หลายอย่างที่ไม่สามารถควบคุมได้เช่น ปัญหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีราคาสูงขึ้น เพราะ ขาดแคลน ปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ทำให้กำลังซื้อลดลง ปัญหาสินค้าล้นตลาดเพราะมีผู้ผลิต

มากขึ้นไป ปัญหาสภาพดินฟ้าอากาศที่มีผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร ในกรณี que เห็นว่าอาจมีบางปัจจัยก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจหรือการค้าของผู้ซื้อ และอาจส่งผลกระทบต่อชำระหนี้ก็ต้องพิจารณาว่าจะให้กู้หรือไม่

นอกจากนี้การกำหนดเงื่อนไขในการชำระหนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2551)

1) ต้องพิจารณาจากรายได้สุทธิคงเหลือว่ามีเพียงพอชำระหนี้ได้และกำหนดระยะเวลาชำระคืน

2) การให้กู้เงินไปลงทุนทำกิจการในช่วงแรกของการผลิตอาจต้องมีการปลอดเงิน ต้นตามที่จำเป็นคือชำระแต่ดอกเบี้ยในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจ และจะนานเท่าใดขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิคงเหลือ

3) การให้กู้เงินสำหรับธุรกิจที่มีรายได้จากผลผลิตเป็นช่วงเวลา ควรกำหนดเงื่อนไขการชำระหนี้ให้สอดคล้องกับรายได้จะได้ด้วยการประเมินความพร้อมของผู้กู้จากการได้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืมแล้ว ก็สามารถที่จะทำความเข้าใจในประเด็นแต่ละข้อ อาทิเช่น สมาชิกผู้ยื่นคำขอู้ มีความชัดเจน ถูกต้องในแต่ละประเด็นมากน้อยเพียงใด การรักษาวินัยทางการเงิน การรักษาวินัยทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการไม่มีวินัยทางการเงินจะทำให้มีผลกระทบต่อการทำธุรกิจ บางครั้งถึงกับทำให้ธุรกิจล้มละลาย พวกเราจึงต้องรักษาวินัยทางการเงินโดยเคร่งครัด

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2551) ได้กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านไว้ดังนี้

1) ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงิน หรือนำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยคืนเต็มจำนวนได้ทันที และให้พ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลา 30 วัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา รวมทั้งห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี กรณีนี้มุ่งประสงค์ให้ผู้กู้ต้องมีวินัยทางการเงิน การใช้เงินผิดประเภท ไม่นำเงินที่ขอกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ เช่น ขอกู้เงินเพื่อไปค้าขาย ซึ่งถ้าทำไปตามนั้นก็จะมิรายได้กลับคืนมาชำระหนี้ได้แต่กลับนำไปดาวน์รถมอเตอร์ไซด์ ทำให้ไม่มีรายได้มาผ่อนชำระหนี้ จึงต้องถูกลงโทษโดยการเรียกหนี้คืนทันที และให้พ้นสมาชิกภาพ

และห้ามสมัครเป็น สมาชิกกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี จะมีผลทำให้ไม่มีโอกาสที่จะกู้เงินกองทุนในระยะเวลา 2 ปี

2) เมื่อกู้เงินไปแล้ว ผู้กู้จะต้องมีความรับผิดชอบผ่อนชำระหนี้ตามข้อตกลงจะต้องรักษาคำพูด

3) เงินของกองทุนหมู่บ้านเป็นเงินทุนหมุนเวียนขอพวกเราทุกคน จึงเป็นหน้าที่ที่จะต้องช่วยกันรักษาเพื่อให้กองทุนนี้อยู่ไปถึงชั่วลูกชั่วหลาน ทำให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น การรักษาวินัยทางการเงิน หมายถึง การทำตนเองให้มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ เป็นการสร้างเครดิตหรือความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นแก่บุคคลอื่น อันจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีในอนาคต

กล่าวโดยสรุปได้ว่ากองทุนหมู่บ้านคือ กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งจะมีการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมืองตามนโยบายรัฐบาล เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองบริหารจัดการกันเองโดยการกู้เงินให้ขึ้นไปตามวัตถุประสงค์และอัตราดอกเบี้ยต่ำเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการกองทุน ออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน ดูแลเงินกองทุนที่ได้รับให้เกิดประโยชน์ทั่วถึง มีความโปร่งใส และยุติธรรม

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักร พ.ศ. 2550 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และเพื่อให้วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2551 กองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดทำโครงการสวัสดิการเพื่อสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ได้ออมเงินไว้ใช้จ่ายในอนาคต และเพื่อสร้างความมั่นคง ในด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และเป็นกิจกรรมที่เป็นสวัสดิการที่กองทุนหมู่บ้านจัดให้แก่สมาชิก อนึ่ง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจุบัน

มีเครือข่าย จำนวน 170,000 คน จัดประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านสมัยวิสามัญจัดทำโครงการสวัสดิการเพื่อสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยมีหัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ กรณีที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีสิทธิ สมัครการออมกับ กอช. คณะกรรมการกองทุน จะประเดิมสมัครให้คนละอย่างน้อย 50 บาท กรณีที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ไม่มีสิทธิสมัครการออมกับ กอช. คณะกรรมการกองทุนจะโอนเงินสวัสดิการเข้าบัญชีสมาชิกอย่างน้อยคนละ 50 บาท กองทุนหมู่บ้านจะสำรองจ่ายเงินตามเงินโครงการสวัสดิการเพื่อสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน แล้วจะนำกำไรจากการดำเนินงานในปีถัดไป

จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ มีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งสิ้น 1,034 กองทุน แยกเป็นกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 1,007 กองทุน และกองทุนชุมชนเมือง จำนวน 27 แห่ง ในปี 2563 รัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยผ่านโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โครงการละ 200,000 บาท โดยจังหวัดสุพรรณบุรี มีกองทุนหมู่บ้าน ยื่นขอรับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว 979 กองทุน จากเป้าหมายทั้งสิ้น 1,014 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 96 รวมเป็นเงินที่ยื่นขอรับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว จำนวน 174,000,000 บาท (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, 2564)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิศณุพงศ์ กล้ากลกิจ (2562) ได้ทำการศึกษาถึงต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการกองทุน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร และเพื่อนำเสนอต้นแบบการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรด้านการเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน ด้านส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ ด้านการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง ด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ด้านเกิดศักยภาพความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้การบริหารงาน ด้านการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

วิชา อินทร์จันทร์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาปัจจุบันของการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในกองทุนหมู่บ้านที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำ เกิดจากสาเหตุดังนี้ (1) คณะกรรมการขาดการเรียนรู้อย่างจริงจังจากเอกสารคู่มือปฏิบัติงานที่สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติกำหนดไว้ (2) กรรมการที่ได้รับการอบรมจากหน่วยราชการและภาคีที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับความรู้จริง และขาดทักษะการถ่ายทอด (3) กรรมการขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และ (4) กรรมการไม่เห็นความสำคัญของระบบงานทะเบียน และการจัดเก็บเอกสาร 2) การออกแบบยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีแนวทางสร้างรูปแบบประกอบด้วยหน่วยระบบทำงานหรือหน่วยการเรียนรู้ ทั้งหมด 5 หน่วยระบบ คือ (1) การศึกษาดูงานกองทุนหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จ (2) ให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (3) ให้ความรู้หลักวิชาว่าด้วยการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (4) กระบวนการหลังจากการศึกษา ดูงานและเรียนรู้หลักวิชา และ 5) การวัดและประเมินผล 3) การทดลองใช้ยุทธศาสตร์พัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมตามหน่วยระบบของยุทธศาสตร์ฯ มีความรู้ความเข้าใจของตนเองหลังอบรม สูงกว่าก่อนเข้ารับอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์ฯ และคู่มือการพัฒนาศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและ 4) การประเมินผลและปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำ คือ ปานกลาง (C) และควรปรับปรุง (D) เมื่อได้รับการพัฒนาตามวิธีการในหน่วยระบบ 5 หน่วย และอนุระบบ 14 หน่วย สามารถนำความรู้ความเข้าใจ ความพึงพอใจที่ได้รับจากการอบรมตามยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการมากขึ้นสามารถปฏิบัติได้ดีและยกระดับผลการประเมินศักยภาพ การจัดการกองทุนหมู่บ้านขึ้นจากระดับปานกลาง (C) เป็นระดับดีมาก (A) จำนวน 1 กองทุน กองทุนหมู่บ้านจากระดับควรปรับปรุง (D) เป็นระดับดี (B) จำนวน 2 กองทุน จึงสรุปว่ายุทธศาสตร์นี้สามารถแก้ปัญหาที่พบได้จริงจึงไม่ต้องปรับปรุงยุทธศาสตร์

ศิริขวัญ วิเชียรเพ็ลลิส (2558) ที่กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่องรายงานการศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองดี มิ่งขวัญ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของ

การจัดการกองทุน หมู่บ้านตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลกระทู้ล้ม คือ คณะกรรมการขาดความรู้ในการดำเนินงาน

กวิน มุลิกา, สุชนนิ เมธิโยธิน, และบรรพต วิรุณราช (2562) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารหนี้สินเกษตรกรไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อหาแนวทางการบริหารหนี้สินเกษตรกร ไทยที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับภาวะหนี้สินเกษตรกรไทยในปัจจุบัน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารหนี้สินเกษตรกรไทยที่มีประสิทธิภาพสามารถทำได้ดังนี้ ภาคเกษตรกร 1) การจัดทำบัญชีครัวเรือน 2) การชำระหนี้ตามกำหนด 3) การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและกู้เงินในระบบ หลีกเลี่ยงการกู้เงินนอกระบบ 4) การปลูก พืชไร่สวนผสม 5) มุ่งเน้นคุณภาพผลผลิตและความต้องการของตลาด 6) สร้างเครือข่ายและ รวมกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และ 7) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ภาครัฐ 1) ประกันราคาผลผลิตและหาตลาดเพื่อรองรับและช่วยเหลือเยียวเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ 2) ให้ความรู้การปลูกพืชที่เหมาะสมสภาพอากาศ 3) ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขยายวงเงินกู้และเพิ่มช่องทางการเข้าถึง 4) สนับสนุนเทคโนโลยีการวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์และการพัฒนาฝีมือแรงงานภาคการเกษตร 5) การลดต้นทุนการผลิต โดยการสนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน เช่น ปุ๋ย ยา เมล็ดพันธุ์ และปัจจัยอื่น ๆ ในการผลิตและการต่อยอดไปสู่การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายออกสู่ตลาด 6) ส่งเสริมการสร้างวินัยทางการเงินและให้ความรู้ ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือน 7) ให้คำปรึกษาโครงการและปัญหาต่าง ๆ และการจัดการความเสี่ยงแก่เกษตรกรและ 8) ให้ความรู้ในการจัดการระบบการเงินและการจัดการหนี้อย่างเป็นระบบ

ยุวดี ไชยเศรษฐ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา : กองทุนหมู่บ้านสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านท้องคั่ง หมู่ที่4 ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกองทุนไม่มาก ส่วนสมาชิกขาดความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ในการกู้เงินและชำระคืน

พงศธร ชินวงศ์ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หมู่บ้านหนองยายนุ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม : การศึกษาด้วยการสร้างทฤษฎีฐานราก ผลการศึกษาพบว่าศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านหนองยายนุ่น ประสบ

ความสำเร็จในการใช้กระบวนการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนผ่านกองทุนชุมชนซึ่งเป็นสมาชิก 4 กองทุน การดำเนินงาน 3 ปีสมาชิกจำนวน 49 ราย สามารถปลดหนี้ได้สำเร็จจำนวน 3 ราย ส่วนอีก 46 รายที่เหลือคณบดีได้ตามกำหนดเวลาในสัญญาเงินกู้ฉบับใหม่ ส่วนแนวทางปฏิบัติที่ดี ในการแก้ไขปัญหานี้สินคือ 1) การร่วมกันสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง จัดตั้งสวัสดิการชุมชน 2) คัดเลือกคณะกรรมการและลูกหนี้ที่มีคุณภาพมารวมกลุ่มขึ้นใหม่ 3) ปลุกฝังแนวความคิดดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการออมเงิน 4) การวางแผนการปลดหนี้ให้กับสมาชิก และ 5) การสร้างบรรทัดฐานที่ดีเช่น การเอื้อเฟื้อ การมีปณิธานที่ดีในการปลดหนี้ให้เกิดในสังคมของชุมชนและในกลุ่มสมาชิกกองทุนชุมชน

ยินดี ชาญณรงค์, วราภรณ์ เทพสมฤทธิพร, และสมบุรณ์ สุขสำราญ (2561) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์นครปฐมจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์นครปฐมจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันในปัจจุบัน 2) วิเคราะห์ปัจจัยอุปสรรคและปัจจัยสนับสนุนในการจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ฯ 3) แสวงหาแนวทางพัฒนาการจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ฯ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ฯ ปัจจุบันโดยหลักทั่วไปมีคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนด ระเบียบและเงื่อนไข การกู้และใช้อำนาจบริหารจัดการได้อย่างเต็มที่และสามารถกำหนด นโยบายการจัดการสินเชื่อ ให้เป็นไปได้ทุกทิศทาง การจัดการสินเชื่อจะมีระบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการดำเนินการ โดยยึดหลักการจัดการแบบ Good Governance 2) ปัญหาในการจัดการเงินของ สหกรณ์ฯ คือ การบริหารแบบประชานิยม ขาดระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ปัญหาเงินเดือนเหลือ ไม่พอหัก ณ ที่จ่าย เงินให้กู้แก่สมาชิกสูงเกินไป ขาดการบริหารความเสี่ยง สมาชิกขาดวินัยทางการเงิน ขาดระบบการเรียนรู้ในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในการจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์สู่มาตรฐานสากล ที่สำคัญคือผลกระทบจากนโยบายรัฐที่ก่อให้เกิดการแข่งขัน ด้านการให้สินเชื่อจนส่งผล กระทบต่อวินัยทางการเงินของสมาชิกและการมีหนี้หลายทางส่งผล โดยตรงต่อสภาพคล่องในการจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ฯ 3) แนวทางพัฒนาการจัดการสหกรณ์ฯ ควรเริ่มตั้งแต่ ต้นน้ำ คือ ต้นทางของกระบวนการพิจารณา ในการรวบรวมข้อมูล ของสมาชิก ขั้นตอนการตรวจสอบก่อนการอนุมัติสินเชื่อของคณะกรรมการปล่อยสินเชื่อ การตัดสินใจ อนุมัติสินเชื่อโดยคณะกรรมการสินเชื่อ การพิจารณาเพื่อการอนุมัติสินเชื่อและการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการปล่อยสินเชื่อ ของสหกรณ์ฯ กลางน้ำ คือ กระบวนการบริหารสินเชื่อหลังจากการอนุมัติ สินเชื่อการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการกู้ การวางกลยุทธ์การติดตามหนี้ค้ำชำระหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ฯ และ

แก้ไขปัญหามาชิกสหกรณ์ฯ ย้ายออกนอก แคน ไม่มีตัวตนและปฏิเสธหนี้ ปลายน้ำ เป็นขั้นตอนการบริหารเงินที่ต้องส่งคืนสหกรณ์ฯ ของสมาชิก การแก้ปัญหามาชิกสหกรณ์ฯ เป็นนี้หลายทางการแก้ไขหาไม่สามารถบังคับชำระหนี้ได้ตาม กฎหมาย (สมาชิกเสียชีวิต หนี้ขาดอายุความตามกฎหมาย) และการบังคับคดีถูกหนีตามคำพิพากษา คณะกรรมการดำเนินการต้องยึดหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ลดการใช้ระบบประชานิยมเปลี่ยน ทศนคติ ใหม่ในการดำเนินการกรรมการจะต้องศึกษาหาความรู้ในข้อกฎหมายเพื่อ ได้พัฒนาสหกรณ์ 35 ต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนปล่อยกู้อย่างเข้มงวด ต้องมีการวิเคราะห์การปล่อยสินเชื่ออย่าง รอบคอบ และต้องจัดอบรมให้ความรู้ กับสมาชิกในการให้กู้ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกมีวินัยทางการเงิน

กัญญ์กัญญา ใจการวงศ์สกุล และเทพ วงศ์สุภา (2560) ได้ศึกษาเรื่องสถานการณ์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหนี้สินครัวเรือนของประชาชน ตำบลบ้านม่วง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์เกี่ยวกับสภาพลักษณะรูปแบบปริมาณของปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหนี้สินครัวเรือนของประชาชน ในพื้นที่และศึกษาถึงรูปแบบช่องทาง วิธีการในการเข้าถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหานี้สินครัวเรือนของประชาชน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผลการวิจัยนี้พบว่าในพื้นที่ตำบลบ้านม่วง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา มีสภาพภูมิศาสตร์ล้อมรอบด้วยป่าและภูเขา ประชาชนประกอบอาชีพและ มีรายได้มาจากการทำเกษตรกรรมเป็นหลัก ครัวเรือนส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินจำนวนมาก รูปแบบการก่อหนี้และมีปัญหาทางกฎหมายส่วนใหญ่เกิดขึ้นมาจากการกู้ยืมเงิน การจำนอง การค้าประกัน มีการก่อหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ ประชาชนในพื้นที่ซึ่งก่อหนี้มีแนวโน้มผิดนัดไม่ชำระหนี้มากขึ้น เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการภาระหนี้สินที่มีอยู่ และไม่มีความรู้ที่ถูกต้องถึงผลกระทบในทางกฎหมายจากภาระหนี้ที่ได้ก่อขึ้น จากการละเลยไม่ชำระหนี้มีแนวโน้มเกิดปัญหาความเสียหายที่จะถูก ดำเนินการบังคับคดีมีมากขึ้น ทั้งนี้พบว่ากรณีเกิดปัญหาขึ้นประชาชนในพื้นที่จะเข้าถึงผู้นำชุมชนที่ใกล้ชิดในพื้นที่เป็นหลัก รูปแบบวิธีการที่ง่ายและสะดวกที่ใช้ในการเข้าถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหานี้สินครัวเรือนคือการไปพูดคุยและบอกเล่าเหตุการณ์ถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ช่องทางการเข้าถึงยังไม่มีระบบที่ชัดเจน และพบว่าประชาชนบางส่วนไม่เข้าถึงบุคคลใดหรือไม่ทราบว่าจะควรจะไปหาใคร เมื่อเกิดปัญหา ประชาชนมีความรู้สึกอายนำเรื่องปัญหานี้สินให้คนอื่นทราบ ส่งผลให้มีการละเลยไม่ดำเนินการใด ๆ เมื่อเกิดปัญหาขึ้น รวมทั้งผู้มีความรู้ทางกฎหมายในพื้นที่มีน้อยมาก และ ผู้นำชุมชน ไม่มีความรู้ทางกฎหมายจึงไม่อาจที่จะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมาย อันเกี่ยวกับปัญหานี้สินครัวเรือนที่เกิดขึ้นนั้นได้ข้อเสนอแนะควรสร้างผู้นำชุมชนที่เข้าถึงความรู้ กฎหมายเพิ่มขึ้น และก่อนการก่อหนี้ของประชาชนนั้นกำหนดให้

แหล่งทุนในระบบควรมีมาตรการจัด ให้มีการพัฒนาให้ความรู้ทางกฎหมายที่สำคัญขึ้นเพื่อเกิดประโยชน์ในการจัดการปัญหาหนี้สิน ครั้วเรือนของประชาชนได้

รัฐาภรณ์ บุตรคำโชติ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของโครงการจัดการหนี้ไปสู่ 1 ครั้วเรือน 1 สัญญา ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการจัดการหนี้ไปสู่ 1 ครั้วเรือน 1 สัญญาของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน และวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการหนี้ไปสู่ 1 ครั้วเรือน 1 สัญญา ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการ 36 สทนทากลุ่มและการสังเกตการณ์จากศูนย์จัดการกองทุนชุมชนจำนวน 4 แห่ง ที่มีผลการบริหาร จัดการหนี้ 1 ครั้วเรือน 1 สัญญา ในปี พ.ศ.2560 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้าน ชากไทย จังหวัดจันทบุรี ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านกุดเข้ จังหวัดร้อยเอ็ด ศูนย์จัดการกองทุน ชุมชนบ้านโป่ง จังหวัดเชียงราย และศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านลิพัง จังหวัดตรัง ผลการศึกษาวิจัย พบว่ากระบวนการจัดการหนี้และปัจจัยความสำเร็จที่ทำให้ศูนย์จัดการกองทุนทั้ง 4 แห่ง สามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่ 1 ครั้วเรือน 1 สัญญาเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดนั้น มีกระบวนการดังนี้ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ 2) การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล 4) การจัดการหนี้ 5) การสนับสนุนอาชีพแก่ครั้วเรือนเป้าหมายและการติดตามรายงานผล สำหรับปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของโครงการตามแนวคิดปัจจัยความสำเร็จของ Pinto และ slevin ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบายและการวางแผนแนวทางการดำเนิน โครงการที่ชัดเจน 2) การสร้างความรู้ความ เข้าใจในวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติ และ 3) การสนับสนุนจากผู้บริหาร นอกจากนี้ยังพบปัจจัย ความสำเร็จที่เกิดเฉพาะ โครงการนี้คือปัจจัยความร่วมมือระหว่างกองทุนซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการรวมสัญญาหนี้ ให้เป็น 1 ครั้วเรือน 1 สัญญา ที่สำคัญประกอบด้วย 1) ความสามารถในการบริหาร กองทุนภายใต้หลักคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจ ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความรักสามัคคีกัน เอื้ออาทรกัน ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนของตนเอง 2) ความสัมพันธ์ในรูปแบบเครือข่ายคณะกรรมการส่งผลต่อการเจรจาต่อรองหรือการหาร่วม และ 3) ความโปร่งใสและเปิดเผยข้อมูลแก่สมาชิกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้คนในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ 1 ครั้วเรือน 1 สัญญา

วรรณภา วงศ์สวรรค์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินสะสม ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สาเหตุการเกิดภาระหนี้สินสะสมของเกษตรกรลูกค้า

ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร 2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะหนี้สะสมในครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรและ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สะสมของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ด.ไทยชนะเลิศ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด และการจัดสนทนากลุ่มและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีอัตราหนี้สะสมในครัวเรือนเฉลี่ย 300,001-500,000 บาท โดยมากมีสัญญาการกู้ยืม 4 สัญญากู้ต่อครัวเรือน และเป็นการกู้ยืมเพื่อลงทุนทางการเกษตร พฤติกรรมการกู้ยืมโดยมากส่งตรงตามกำหนดแล้วขอกู้กลับ 10,000-50,000 บาท ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะหนี้สินสะสม ในครัวเรือนมากที่สุด คือ ปัจจัยทางด้านสังคม และนโยบายของรัฐ สถาบันการเงินเป็นที่ยอมรับเงื่อนไขการกู้ที่จูงใจ และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจการลงทุนด้านการเกษตร การซื้อปุ๋ย ซื้ออุปกรณ์ จากการสนทนากลุ่มเกษตรกรมีข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สินสะสม ร่วมกันว่าเกษตรกรขาดความรู้ใน เรื่องการทำเกษตรอย่างถ่องแท้ควรได้รับความรู้ในด้านนี้เพิ่มเติม ควรมีการจัดทำบัญชีเพื่อรับรู้กระแสเงินสดในครัวเรือนวาง แผนการใช้จ่ายได้ถูกต้อง

กนกวรรณ สุขเสาร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าที่เข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาเพื่อทราบพฤติกรรมทางการเงิน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าที่เข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ ผลการศึกษาพบว่า การที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจะสามารถชำระหนี้ได้นั้น ต้องใส่ใจและเข้าพบปะเจ้าหน้าที่ที่ดูแลอยู่เสมอ เพื่อติดตามสถานะหนี้สินของตนเอง รวมถึงการลดพฤติกรรมดื่มสุราการเล่นการพนัน ให้น้อยลง และควรมีการวางแผนทางการเงิน และปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ เกษตรกรยังควรต้องจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่เสมอเพื่อควบคุมรายรับรายจ่ายในครัวเรือนและฝึกความมีวินัยทางการเงิน

อดิศักดิ์ วงศ์ย้ายตาล (2564) ได้ศึกษาการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชน ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย พบว่าผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 180 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 51-60 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5000 บาท/เดือนมีจุดมุ่งหมายในการเป็นสมาชิกกองทุนคือเพื่อใช้เป็นแหล่งกู้เงินในยามฉุกเฉินโดยการจัดการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในหมู่ที่4 ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย โดยรวมแล้วมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการวางแผน

งาน และมีความเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาปรับปรุง, ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติงานตามแผน ตามลำดับ

สุวรงค์ วงศ์สุรวัดน์, ศิริรัตน์ ชุมหกล้าย, และวฤศพร ฌ์รัฐจิโรจน์ (2562) ศึกษาเรื่อง การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับดีมาก:กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นกองทุนที่สามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ชุมชนนั้นๆ ได้หากได้มีการนำเอา หลักการจัดการกองทุน ที่ดีมาใช้ รวมไปถึงการที่กองทุนมีผู้นำที่เหมาะสมมีความรู้ความสามารถ และ การได้รับความร่วมมือจากสมาชิกและชุมชน สิ่งทั้งหมดนี้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงาน บริหารจัดการของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถบรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ที่วางเอาไว้ ได้และจากการศึกษาวิจัย ทำให้ได้มาซึ่งแนวทางการจัดการใน 4 กระบวนการ ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการด้านผู้นำ, แนวทางการจัดการด้านการมีส่วนร่วม, แนวทางการจัดการด้านการจัดสรรผลประโยชน์ และแนวทางการจัดการด้านการเข้าถึงและการตรวจสอบข้อมูลกองทุน แนวคิดที่ได้จากการศึกษานี้จะสามารถช่วยสร้างแนวทางในการบริหารที่ประสบความสำเร็จได้ต่อไปในอนาคต

แจ่มจันทร์ ศรีจันทร์ และปิยนิกุล ฐ์ โชติวณิช (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก โดยสามารถพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการจัดการและด้านการมีส่วนร่วม แยกตามด้านการดำเนินงาน พบว่าการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านภาพรวมอยู่ในระดับดีกรรมการและสมาชิกกองทุนมีความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการมีการจัดการอยู่ในระดับมาก และการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

บุญคลอง เรืองแสน และคณะ พิณ (2559) ศึกษาเรื่อง การจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอลำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ กล่าวว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอลำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวางแผน พบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านเป็นนโยบายที่รัฐบาลที่ต้องการช่วยเหลือประชาชนผู้ยากจนอย่างแท้จริง และคิดว่าสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้า ได้บุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน จะเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านซึ่งชุมชนเลือกกันเอง และด้านการจัดองค์กร พบว่า การพิจารณารับสมาชิก การพิจารณาการกู้ยืม การชำระเงินคืน การทำบัญชีและการตรวจสอบเงินกองทุน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เห็นว่า

กรรมการกองทุน ทราบกระบวนการดำเนินการเป็นอย่างดีแล้ว ส่วนด้านการอำนวยความสะดวกพบว่า กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ ชุมชน นั้น มีความเห็นว่าขณะนี้ชาวบ้านมักจะใช้เงินผิดประเภท ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงิน ด้าน การควบคุม พบว่า การพิจารณารับสมัคร เป็นไปตามข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ผู้สมัครเป็นสมาชิก ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนครบ 1 ปีแต่ถ้าเป็นสมาชิกแล้วลาออก จะมาสมัครสมาชิกใหม่อีกต้อง ลาออกไปแล้วครบ 2 ปี

สุภาพชน เหล็กกล้า และปราโมทย์ ประจนปัจจนึก (2556) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัด ปทุมธานี พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมเป็นรายด้าน ด้านการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมได้เข้าร่วม ประชุมใหญ่ สามัญประจำปีและประชุมวิสามัญประจำปีอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่เริ่มต้น เนื่องจากพื้นที่ ที่สมาชิกเข้าร่วมประชุมนั้นเป็นศูนย์กลางของชุมชนสามารถเดินทางได้สะดวก ด้านการดำเนิน กิจกรรม การมีส่วนนำเงินมาคืนตามกำหนดทุกครั้ง เนื่องจากคณะกรรมการมีการปลูกจิตสำนึกแก่ สมาชิกกองทุนในการสร้างวินัยในการออมเงิน มีการกำหนดข้อตกลงระหว่างกันในการส่งเงินตาม กำหนด ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนรับผลประโยชน์จากเงินปันผลจากกองทุน สม่ำเสมอ เนื่องจากการที่สมาชิกส่งเงินตามกำหนดจึงสามารถ นำเงินของสมาชิกไปหาผลประโยชน์ โดยนำออกให้สมาชิกที่มีวินัยทางการเงินที่ดีแต่ต้องการกู้ยืมและนำเงิน บ้างส่วนที่เหลือไปหา ประโยชน์โดยการนำฝากธนาคาร โครงการพิเศษต่าง ๆ ของธนาคาร ตามความเหมาะสม จึงได้กำไร และในส่วนด้านการประเมินผลพบว่า การมีส่วนในการประเมินผล การบริหารกองทุนหมู่บ้าน เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านแห่งนี้มีการดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับในแบบรูปธรรม โดยใช้ หลักการดำเนินงานแบบประชาธิปไตยให้สิทธิในการออกเสียงแสดงความคิดเห็นและรับฟังความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน

ฉัฐกานต์ วรสง่าศิลป์ และรัฐชนา พงสาปาน (2550) การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง กับความยั่งยืนในอนาคต เป็นหนึ่งในโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาล โดย เน้นให้ชุมชนพึ่งพาตนเองในการจัดการเงินทุนที่ภาครัฐเป็นผู้จัดสรรให้ในเบื้องต้น เนื่องจาก โครงการนี้เป็นโครงการที่ใช้ เงินงบประมาณเป็นจำนวนมากและส่งผลกระทบต่อประชาชนในวง กว้าง การประเมินผลการดำเนินงานของ โครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา โครงการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ยิ่งขึ้นงานศึกษานี้ นอกจากจะช่วยสร้างเสริม

ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการรวมทั้งการจัดสรรงบประมาณแล้ว ยังมีจุดประสงค์ในการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งในภาพรวมและจากการลงสำรวจพื้นที่เพื่อให้เข้าถึงปัจจัยความสำเร็จและประเด็นปัญหาของการดำเนินงานในระดับชุมชนซึ่งจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะด้านนโยบายเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาต่อไปรายงานการศึกษานี้ แบ่งเป็นหัวข้อหลัก ๆ คือ ความเป็นมา โดยจะกล่าวถึงมาตรการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาลก่อนโครงการกองทุนหมู่บ้าน และการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งจะรวมถึงการจัดสรรงบประมาณและแหล่งที่มาของเงินทุน จากนั้นจะมีการประเมินผลการดำเนินการในภาพรวมจากข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ และการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรคจากข้อมูลที่ได้รับจากการลงสำรวจพื้นที่ในภาคต่าง ๆ เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายต่อไป

กัญญาภัค มาตรา (2556) ศึกษางานวิจัยเรื่อง การจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ กล่าวว่า การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวม ผู้ทำการศึกษามองเห็นว่า การจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ประสบความสำเร็จอย่างมาก เป็นที่น่าพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีการวางแผนบริหารจัดการด้านการเงินที่ดี สามารถนำเงินทุนมาหมุนเวียน อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นผลทำให้โครงการประสบความสำเร็จสามารถพัฒนาแหล่งเงินทุนในชุมชนให้ประชาชน มีแหล่งเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

Folefack, Sandrine, and Tegua (2017) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้โดยการชำระเงินตามสัญญาในสถาบันการเงินระดับจุลภาค ทางตอนเหนือของประเทศแคเมอรูน จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับลูกหนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาหนี้เสียของสถาบันการเงินระดับจุลภาค ผลการศึกษามองพบปัจจัย คือ จำนวนคนในครัวเรือนน้อย รายได้สูง มีการลดค่าใช้จ่าย มีการจัดการสินเชื่อ เป็นคนโสด และคนกู้เงินไปทำฟาร์ม มีแนวโน้มชำระเงินกู้ตามเวลา

Norhaziah, Nawai, Noor, and Shariff (2013) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการชำระหนี้ในสถาบันการเงินระดับจุลภาคของประเทศมาเลเซีย เพื่อระบุปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการชำระหนี้ในสถาบันการเงินระดับจุลภาคโดยวิธี Multinomial Logistic Regression (MLR) คือมีตัวแปรตามที่เป็นการชำระหนี้ของลูกหนี้หลายตัวแปร โดยเก็บข้อมูลจาก ลูกค้าของ TEKUN Nasional ผลการศึกษามองพบว่าการไม่ติดตามหนี้ของสถาบันการเงินจะทำให้ลูกหนี้ ชำระหนี้

น้อยลง ซึ่งให้เห็นว่าการปล่อยกู้ควรมีการพิจารณาให้ผู้กู้ที่ดี มีการติดตามหนี้ให้ชำระตามกำหนดเวลา และจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะทางเพื่อตอบสนองความต้องการของคนมาเลเซีย

ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปผลการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องปัญหาและอุปสรรคของการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปัญหาและอุปสรรค
วิชา อินทร์จันทร์ (2564)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ การจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	กรรมการขาดการเรียนรู้อย่าง จริงจังจากเอกสารคู่มือ ไม่ได้รับ ความรู้จริง และขาดทักษะ ขาด แรงจูงใจในการเรียนรู้ ไม่เห็น ความสำคัญของระบบงาน ทะเบียน และการจัดเก็บเอกสาร
ยุวดี ไชยเศรษฐ (2556)	การมีส่วนร่วมของประชาชนใน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา : กองทุนหมู่บ้าน สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน บ้านท้องคุ้ง หมู่ที่ 4 ตำบลปากจั่น อำเภอ นครหลวง จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารกองทุนไม่มาก ส่วน สมาชิกขาดความรู้เกี่ยวกับ กฎระเบียบต่าง ๆ ในการกู้เงิน และชำระคืน
พิศณุพงศ์ กล้ากลกิจ (2562)	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผล การจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง ใน จังหวัด กำแพงเพชร	การบริหารงาน ด้านการ ปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และ การปรับปรุงงาน มีผลต่อ ประสิทธิผลในการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปผลการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องปัญหาและอุปสรรคของการจัดการกองทุนหมู่บ้าน (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปัญหาและอุปสรรค
ศิริขวัญ วิเชียรเพลิส (2558)	รายงานการศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	คณะกรรมการได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการไม่เพียงพอ
ทองดี มิ่งขวัญ (2551)	ผลของการจัดการกองทุนหมู่บ้านตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	ปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลกระทุ่มล้ม คือ คณะกรรมการขาดความรู้ในการดำเนินงาน
กวิณ มุสิกกา และคณะ (2562)	แนวทางการบริหารหนี้สินเกษตรกรไทย	เกษตรกรไทยขาดการจัดทำบัญชีครัวเรือน ขาดการชำระหนี้ตามกำหนด ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและกู้เงินในระบบ และมีการกู้เงินนอกระบบ
ยินดี ชาญณรงค์ และคณะ (2561)	แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหนี้เชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน	การบริหารแบบประชานิยม ขาดระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ปัญหาเงินเดือนเหลือ ไม่พอหักเงินที่จ่ายวงเงินให้กู้แก่สมาชิกสูงเกินไป ขาดการบริหารความเสี่ยง สมาชิกขาดวินัยทางการเงิน ขาดระบบการเรียนรู้ในการพัฒนา
วรรณภา วงศ์สวรรค์ และคณะ (2559)	แนวทางการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินสะสมของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย	เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการทำเกษตรอย่างถ่องแท้ควรได้รับความรู้ในด้านนี้เพิ่มเติม ควรมีการจัดทำบัญชีเพื่อรับรู้กระแสเงินสดในครัวเรือนวางแผนการใช้จ่ายได้ถูกต้อง

ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปผลการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องปัญหาและอุปสรรคของ
การจัดการกองทุนหมู่บ้าน (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปัญหา และอุปสรรค
บุญคลอง เรืองแสน และคณะ พิณ (2559)	การจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขต อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์	ชุมชนนั้น มีความเห็นว่าขณะนี้ ชาวบ้านมักจะใช้เงินผิดประเภท ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอ กู้เงิน ด้านการควบคุม พบว่า การ พิจารณารับสมาชิก เป็นไปตาม ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ผู้สมัคร เป็นสมาชิกต้องมีภูมิลำเนาอยู่ใน ชุมชนครบ 1 ปี แต่ถ้าเป็นสมาชิก แล้วลาออก จะมาสมัครสมาชิก ใหม่ก็ต้องลาออกไปแล้วครบ 2 ปี

ที่มา : สรุปโดยผู้วิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามประเด็นที่ต้องการศึกษารอบคลุมตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน โดยผู้ให้ข้อมูลต้องเป็นผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีส่วนได้ส่วนเสียกับกองทุนหมู่บ้านของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยแนะนำตัวแก่ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย สิทธิของผู้ให้ข้อมูลที่จะเข้าร่วมในการเป็นผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยนี้และแจ้งว่าประเด็นที่สัมภาษณ์เป็นเรื่องส่วนตัว ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเลือกที่จะไม่ตอบคำถามได้ถ้ารู้สึกว่าไม่สะดวกที่จะตอบหรือถ้าผู้ให้ข้อมูลสงสัยในเนื้อหาของการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแสดงกรอบคำถามในการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้ข้อมูลอ่านด้วยตัวเอง เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลไม่เกิดความอึดอัดใจในการให้สัมภาษณ์ จากนั้นจึงขอความร่วมมือในการเข้าร่วมงานวิจัย เมื่อผู้ให้ข้อมูลให้ความร่วมมือและลงนามยินยอม จึงจะนัดหมาย สถานที่พบ เวลาที่สะดวก หมายเลขโทรศัพท์ ช่องทางการสัมภาษณ์ และที่อยู่ติดต่อได้เพื่อนัดหมายสัมภาษณ์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน 2) หน้าที่ที่รับผิดชอบมีอะไรบ้าง 3) ความถี่ในการประชุมวางแผนงาน (เฉลี่ยต่อเดือน) 4) การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านของท่านใช้ช่องทางใดบ้าง 5) ข้อดีของกองทุนหมู่บ้านคืออะไรบ้าง และ 6) ข้อเสียของกองทุนหมู่บ้านคืออะไรบ้าง

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้าน 2) ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน 3) ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของความรับผิดชอบของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปผลการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน

ส่วนที่ 3 วิธีการแก้ไขปัญหาและรับมือกับอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้าน 2) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน 3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของความรับผิดชอบของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ 4) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปผลการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน

ส่วนที่ 4 ปัญหาสำคัญที่กองทุนหมู่บ้านต้องจัดการเพิ่มเติม เป็นข้อคำถามที่เปิดกว้างให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

3.2.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยเลือกวิธีการตรวจสอบโดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) คือ การตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจำนวน 3 แหล่ง คือ 1) แหล่งเวลา 2) แหล่งสถานที่ และ 3) แหล่งบุคคล โดยใช้ประเด็นเดียวกันว่าข้อมูลที่ได้มีความขัดแย้ง สอดคล้อง หรือแตกต่างกันอย่างไร รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารที่ได้เก็บรวบรวมได้ในระหว่างการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และการตรวจสอบด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ซึ่งจะเก็บข้อมูลจากแหล่งที่มาต่าง ๆ จากวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง (In – Depth Interview) และวิธีการสืบค้นจาก

เอกสาร (Documentary) จากกรณีศึกษาโดยนำข้อมูลมาตรวจสอบซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้เชื่อมั่นในข้อมูลที่ได้อาจมีความน่าเชื่อถือ และมีความครอบคลุมต่อบริบทในการศึกษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของพื้นที่ให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยอย่างสมบูรณ์ โดยใช้เทคนิคการศึกษาจากหลาย ๆ แหล่งข้อมูลใช้วิธีการสังเกต และสอบถามหรือสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ทราบถึงข้อเท็จจริงจากปรากฏการณ์ในชุมชน วิธีการเก็บข้อมูลมีดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย เพื่อส่งถึงหน่วยงานที่ขอเข้าไปเก็บข้อมูลหรือตัวผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- 2) แนะนำตนเอง พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศการพูดคุยให้รู้สึกเป็นกันเอง จากนั้นบอกวัตถุประสงค์ในการมาสัมภาษณ์ หากต้องมีการจดบันทึกหรือบันทึกเสียงผู้วิจัยจะทำการแจ้งผู้ให้ข้อมูล
- 3) ใช้แนวคำถามเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ประกอบกับป้อนคำถามให้เหมาะสมกับเวลา ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะทำการสังเกตจากอาการปฏิกิริยาของผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง อันแสดงออกถึงอารมณ์ร่วมของผู้สัมภาษณ์ควบคู่ไปด้วย เพื่อระวังไม่ให้เป็นการสร้างคามไม่สบายใจแก่ผู้ให้ข้อมูลที่จะตอบในบางประเด็นของคำถาม
- 4) เมื่อทำการสัมภาษณ์เสร็จในแต่ละวัน ผู้วิจัยจะกลับมาเขียนบันทึกอย่างละเอียด พร้อมกับจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์มา พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลไปด้วย เพื่อจะได้ทราบว่า มีข้อมูลส่วนใดบ้างที่จำเป็นจะต้องสัมภาษณ์เพิ่มเติมจนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว
- 5) ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้อีกด้วยการถอดเทป เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมถึงเพื่อตรวจสอบความพอเพียงครบถ้วนของข้อมูลเพื่อจะได้ทราบว่า ประเด็นใดที่ยังตกหล่นหรือต้องการเพิ่มเติม โดยจะตรวจสอบตั้งแต่อยู่ในพื้นที่และหลังจากรวบรวมข้อมูลในแต่ละวัน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดังนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาในเอกสาร (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ออกมาในรูปแบบการพรรณนา

2) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมมาได้หากมีประเด็นใดที่วิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็ต้องตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆเหล่านั้น เพื่อให้สามารถตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างสมบูรณ์

3) การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลให้เพียงพอต่อการตอบปัญหาของการวิจัย หากพบว่าได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกันผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ดังต่อไปนี้

3.1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ เป็นการตรวจสอบโดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน ประโยชน์ของการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือ เพื่อเป็นลดหรือจัดการกับอคติ (Bias) ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในงานศึกษาวิจัยได้ไม่ว่าจะเป็นอคติจากการวัดค่า (Measurement Bias) อคติจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Bias) หรืออคติจากกระบวนการศึกษาวิจัย จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ (บุญมี พันธุ์ไทย, 2565) แหล่งของข้อมูล แหล่งที่มาที่จะพิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่ (1) แหล่งเวลา หมายถึง ข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ (2) แหล่งสถานที่ หมายถึง ข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และ (3) แหล่งบุคคล หมายถึง บุคคลให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ (สุภางค์ จันทวานิช, 2554) กล่าวคือ ในแต่ละวัน ข้อมูลที่ได้มาผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลหลายๆ ครั้ง โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งการตรวจสอบจากผู้ให้ข้อมูลที่แตกต่างกัน การถามคำถามเดิมในเวลาที่แตกต่างกันสถานที่แตกต่างกัน การปรับคำถามในการสัมภาษณ์ใหม่ รวมถึงการตรวจสอบบันทึก

3.2) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยลงไปเก็บแต่ละครั้งจะแตกต่างกันอย่างไร

3.3) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าถ้าใช้แนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากขึ้นเพียงใด

3.4) การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป เป็นการนำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์จากเนื้อหา มาหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆจากแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยต่างๆทางวิชาการมาสร้างเป็นบทสรุปพร้อมกับข้อมูลที่เชื่อถือได้โดยใช้เทคนิคการพรรณนาเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือข้อเสนอแนะที่ผู้การพัฒนาต่อไป

4) การหาข้อสรุป (Conclusion) การตีความ (Interpretation) และการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของผลการวิจัย (Verification) เพื่อหาข้อสรุปและตีความหมายของข้อค้นพบของปรากฏการณ์ที่ได้จากการแสดงข้อมูลโดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ (Phenomenon Relationship) ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี รวมถึงการตรวจสอบว่าข้อสรุปนั้นมีความถูกต้องตรงประเด็นและน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด โดยข้อสรุปและการตีความจะอธิบายเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยงานวิจัยฉบับนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงโครงสร้าง (In-depth Interview) กับผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- 4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 4.3 วิธีการแก้ไขปัญหาและรับมือกับอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 4.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3 คน รองประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2 คน เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้าน 2 คน เลขานุการกองทุนหมู่บ้าน 2 คน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 6 คน

4.1.2 หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของกองทุนหมู่บ้านมีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรอัตราดอกเบี้ย และเงินปันผลที่เกิดจากการดำเนินของกองทุนหมู่บ้าน จัดหาทุนจากแหล่งเงินทุน โดยพิจารณาเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิก หรือกองทุนหมู่บ้านตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด จัดทำหนังสือสัญญาของกองทุนหมู่บ้าน จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังทำการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของสมาชิกในเขตพื้นที่หมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิกและหมู่บ้านให้สอดคล้องกับกองทุนและเงื่อนไขต่างๆ

ของกองทุน อีกทั้งจำเป็นต้องติดตาม และประเมินผลการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน รายงานผลการดำเนินการปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนหมู่บ้านให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตลอดจนรายงานรายละเอียดการดำเนินการให้สมาชิกกองทุนทราบอีกด้วย

4.1.3 ความถี่ในการประชุมวางแผนงาน (เฉลี่ยต่อเดือน)

จากประเด็นเรื่องความถี่ของการประชุมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การประชุมเฉพาะกรรมการของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีการประชุมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่เฉลี่ย 5-6 ครั้ง และจะมีการประชุมบ่อยในช่วงที่จะทำการปล่อยเงินกู้ในรอบใหม่ และ 2) การประชุมร่วมกับสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีการจัดประชุมอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง

4.1.4 ข้อดีของกองทุนหมู่บ้าน

จากประเด็นเรื่องข้อดีของกองทุนหมู่บ้านพบว่า กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกมีเงินไปใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เกษตรกรรม ค้าขาย เป็นต้น ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพียงร้อยละ 5-10 บาทต่อปี อีกทั้งเป็นกองทุนที่คนในหมู่บ้านเป็นผู้จัดการดูแล เป็นแหล่งเงินทุนที่แข่งขันกับแหล่งเงินทุนนอกระบบได้ ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

4.1.5 ข้อเสียของกองทุนหมู่บ้าน

จากประเด็นเรื่องข้อเสียของกองทุนหมู่บ้านพบว่า ในปัจจุบันสมาชิกที่มากู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านมักนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และสร้างลักษณะนิสัยการใช้จ่ายเงินในทางที่ผิด เช่น ดัดการกู้ยืมเงินจากหลายแหล่งเงินกู้ เพื่อหมุนเวียน ตลอดจนใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยในบางราย นอกจากนี้ยังพบว่า การที่สมาชิกเป็นญาติพี่น้องของคณะกรรมการ ส่งผลให้คณะกรรมการอาจดำเนินการด้วยความลำเอียง เช่น จำนวนเงินที่ปล่อยกู้ให้สมาชิกแต่ละคน รวมถึงความกดดันทางญาติพี่น้องให้เอื้อเฟื้อต่อกัน

4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

4.2.1 การประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้าน

1) ปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“เวลาประชุม กรรมการหลายคนมาบ้าง ไม่มาบ้าง ทำให้ไม่ทันคนอื่นว่าเขาคุยอะไรกัน ถึงจะมีสรุปประชุมก็ไม่อ่าน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กันยายน 2566)

“ส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ในช่วงเข้ามิด หรือช่วงเย็น ผ่านเสียงตามสาย เรียกให้มาสมาชิกมาประชุม แต่สมาชิกมาครบบ้าง ไม่ครบบ้าง อาจจะเพราะติดภารกิจกัน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

“กรรมการไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม ทำให้ไม่ทราบถึงการวางแผน หรือกำหนดการต่างๆ เท่าไหร่” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“กรรมการมีตำแหน่งอย่างอื่น ทำให้ไม่ค่อยว่างมาประชุม หรือวางแผน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า การเรียกสมาชิกประชุมสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านมีปัญหา 2 ลักษณะ คือ 1) ความไม่ทั่วถึงของการประชาสัมพันธ์ และ 2) เมื่อจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงานของสมาชิก คณะกรรมการบางคนมีตำแหน่งหรือภาระหน้าที่ส่วนอื่นๆ ตลอดจนมีอาชีพอื่นๆที่ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ทำให้อาจไม่สามารถเข้าถึงการประชุมและรับรู้การวางแผนงานได้

2) ปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“น่าจะพวกกรรมการไม่ค่อยเข้าใจเงื่อนไข ต้องอ่านไปทำความเข้าใจกันไป กว่าจะมาอธิบายให้สมาชิกเข้าใจ ก็จะคลาดเคลื่อนสับสน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กันยายน 2566)

“สมาชิกหลายคน เขาก็จะไม่ค่อยเข้าใจรายละเอียด รอฟังแค่ให้เซ็นสัญญาวันไหน กู้ได้เท่าไร แค่นั้นเอง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“การประชุมมักจะกระโดดประเด็น ไม่ก็ใช้เวลานานเกินไป” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กันยายน 2566)

“ไม่มีการเตรียมเอกสารระเบียบที่อ่านง่ายเข้าใจง่าย เพราะแจกข้อบังคับที่ปรี้นจากหนังสือหน้ามันเยอะ คนไม่อ่าน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการบางรายยังไม่มากพอ ทำให้การอธิบาย หรือนำเสนอข้อมูลไปยังสมาชิกเป็นไปอย่างคลาดเคลื่อน การจัดเตรียมเอกสารและการจัดเตรียมการประชุมไม่เป็นระบบระเบียบ ทำให้สมาชิกไม่เข้าใจ และเลือกที่จะรอเข้าร่วมในบางขั้นตอนของการดำเนินการเท่านั้น เช่น การจัดทำสัญญา การรับเงิน การส่งเงินคืน เป็นต้น

3) ปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของ กองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“การวางแผนรวบรวมเงินของกองทุนจะเป็นเรื่องยากมาก เพราะสมาชิกคนที่กู้ไปไม่ค่อยใส่ใจที่จะนำเงินมาคืนตามกำหนด ก็ทำให้แผนไม่เป็นไปตามที่วางไว้เลย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

“การวางแผนเพื่อพัฒนาการคัดกรองสมาชิกไม่มีประสิทธิภาพ พูด่างๆก็เหมือนว่า ใครๆก็เข้าเป็นสมาชิกได้ กู้ได้หมด อนุมัติง่าย ประมาทนี่” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“ถ้าเรื่องวางแผน ปัญหาก็คือ วางแผนไว้ว่าจะปล่อยกู้วันที่เท่านี้ ให้สมาชิกมาชำระวันที่เท่านี้ แต่พอสมาชิกชำระล่าช้า ทำให้แผนงานที่ล่าช้าไปด้วย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กันยายน 2566)

“การวางแผนเพื่อพัฒนาการคัดกรองสมาชิกไม่มีประสิทธิภาพ เพราะใครเป็นญาติกรรมการก็ มักมากดดันกรรมการว่าควรให้พวกเขาขู้เยอะกว่าคนอื่นๆ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความล่าช้าของการชำระเงินคืนของสมาชิกเมื่อถึงกำหนด จึงทำให้การวางแผนการดำเนินการเป็นไปอย่างล่าช้าตามไปด้วย เนื่องจากต้องการจนกว่าจะได้รับเงินคืนครบถ้วน จึงจะสามารถดำเนินการจ่ายเงินปันผลสมาชิก และเปิดรอบการปล่อยเงินให้สมาชิกกู้ในรอบใหม่ได้

4.2.2 การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

1) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“ขาดการใช้ออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

“พอเป็นการประกาศผ่านเครื่องเสียงของหมู่บ้าน มันก็มีดกหล่น ได้ยินบ้าง ไม่ได้ยินบ้าง ชัดบ้าง ไม่ชัดบ้าง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“กรรมการมีการถามสมาชิกเมื่อมาประชุมว่า เวลาประกาศออกไปแล้วได้ยินครบถ้วนหรือไม่ แต่สมาชิกก็จะแจ้งว่าไม่ได้ยินประกาศ แต่เพื่อนบ้านที่เจอกันคอยเตือนเอง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กันยายน 2566)

“น่าจะเป็นเรื่องการใช้ภาษาราชการประชุมมากไปจนชาวบ้านไม่สามารถเข้าถึงความหมายจริงๆ ได้” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า ปัญหาจากการประชาสัมพันธ์เรียกสมาชิกประชุมนั้นแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การประชาสัมพันธ์มีความดกหล่นเสมอ การขาดการใช้ออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ และการใช้ภาษาราชการ ซึ่งเป็นภาษาที่สมาชิกเข้าใจได้ยาก และอาจทำให้เข้าใจผิดอยู่เสมอ

2) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“กรรมการขาดการเข้าประชุมบ่อย จนสับสนเรื่องระเบียบ เกณฑ์ เงื่อนไข หลัการต่างๆ ไป” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“กรรมการที่เลือกจากคนที่รู้จักกันมา ทำให้ไม่ใส่ใจที่จะเข้าใจพระระเบียบ เงื่อนไข บางคน ยังจำไม่ได้เลยว่าเรามีกำหนดการประชุมรายเดือนกับสมาชิกวันที่เท่าไร” (กรรมการกองทุน หมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“สมาชิกที่เป็นผู้ค้าไม่ค่อยเข้าใจว่าการค้าประกันมีความเสี่ยงมาก พอถึงเวลาที่ไว้วางใจมากเกินไป เช่น ฉันไม่ได้กู้ ทำไมฉันต้องมาจ่ายแทน หรือรับผิดชอบแทน จะมาแฉฉันเสมอเลย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 กันยายน 2566)

“กรรมการเข้าใจไม่ค่อยตรงกัน เพราะบางทีทำเงื่อนไขแล้วไม่ได้บันทึกให้ครบถ้วน เลยตกลงแล้วกลับสนทึหลัง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการให้อบรมความรู้ เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า คณะกรรมการส่วนใหญ่ขาดความใส่ใจในการเข้าประชุม ตลอดจนการทำความเข้าใจเงื่อนไข กฎระเบียบ ตลอดจนรายละเอียดต่างๆที่ร่วมกันกำหนดไว้ในการประชุม จึงทำให้การอธิบายเงื่อนไขต่างๆเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้กับสมาชิกเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และสมาชิกมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านไม่มากพอ เช่น ความเสี่ยงในการกู้เงิน และการค้าประกันเงินกู้ เป็นต้น

3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“อุปกรณ์พวกคอมพิวเตอร์ไม่มีเพียงพอ ทำให้วางแผนว่าจะใช้อะไรในการจดบันทึก และมีเรื่องเอกสารหายในบางครั้ง เช่น สมาชิกบางคนมาเขียนคำขอกู้แต่หาเอกสารชุดนั้นไม่เจอ ก็เข้าไปอีก” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 กันยายน 2566)

“การทำบัญชีไม่มีคุณภาพ เอกสารผิดบ่อย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2566)

“ปัญหาของการทำบัญชี รายงานงบการเงิน การคำนวณเงินปัญหา คือ ผิดพลาดบ่อยมาก กรอกเอกสารผิด ทำตัวเลขผิด อาจจะเพราะว่าไม่มีทักษะทางบัญชีด้วย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

“พวกบัญชีก็จะมีปัญหาเล็กน้อย คือ บางที่ไม่รอบคอบ ก็ทำให้เขียนเลขผิดบ้าง เขียนชื่อผิดบ้าง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่า ปัญหาในการดำเนินการคือ ปัญหาการจัดทำบัญชี ที่พบว่า เนื่องจากเหรียญกษาปณ์ที่รับผิดชอบการจัดทำบัญชานั้นมีทักษะในการจัดทำงบการเงิน ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงินไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความผิดพลาดอยู่เสมอ นอกจากนี้ระบบการจัดการเอกสารที่ไม่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นระบบมากพอ ทำให้เกิดปัญหาการสูญหายของเอกสาร และเอกสารตกหล่นอยู่บ่อยครั้ง

4.2.3 การตรวจสอบของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1) ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“ไม่ได้ตรวจสอบอะไร” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กันยายน 2566)

“ไม่มีการประชาสัมพันธ์อะไรมาก กรรมการก็ใช้วิธีแจ้งข่าวเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านในการประชุมรายเดือนของหมู่บ้านอยู่แล้ว” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านสรุปได้ว่า คณะกรรมการไม่มีการตรวจสอบ หรือติดตามผลการประชาสัมพันธ์ใดๆ แต่หากจะใช้การแจ้งข่าวสารให้สมาชิกทราบจากการประชุมแต่ละครั้ง หรืออาจเป็นการฝากบอกต่อกันไปยังสมาชิกท่านอื่นๆ

2) ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“กรรมการไม่ได้ทำการตรวจสอบถึงเงื่อนไขบางอย่างที่ต้องรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“ไม่มีการทดสอบว่าก่อนและหลังอบรม สมาชิกมีความเข้าใจมากน้อยแค่ไหน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2566)

“เป็นเรื่องยากมากที่จะตรวจสอบว่าสมาชิกเข้าใจ หลักการของกองทุนเงินออมใจการกู้ยืม” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กันยายน 2566)

“กรรมการมีการตรวจสอบคุณสมบัติและอนุมัติอยู่แล้ว แต่ปัญหาคือ การเป็นเพื่อนบ้านกันทำให้ทำงานหรือตรวจสอบยากขึ้นมาก” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า การตรวจสอบเรื่อง of ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนของสมาชิกเป็นเรื่องยากลำบาก เนื่องจากไม่ได้มีการตรวจสอบใดๆ และหากต้องการตรวจสอบก็มักถูกกีดกันจากสมาชิกซึ่งเป็นคนในชุมชนเดียวกันคุ้นเคยกัน จึงต้องปล่อยผ่านเสมอ

3) ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“มีจำนวนกรรมการที่ตรวจสอบเอกสารน้อย เลยทำให้เกิดความผิดพลาดของเอกสารบ่อยๆ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กันยายน 2566)

“ประธานต้องตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องเงินด้วย แต่ไม่ค่อยว่างตรวจสอบ มันมีความเสี่ยงมาก คนทำบัญชีอาจหละหลวม หรือประมาทเกินไปได้ เช่น รอรวบรวมเงินไปเข้าธนาคารทีเดียว แล้วเกิดพลาดถูกขโมย หรือทำหาย ก็จะทำให้เกิดปัญหาได้” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กันยายน 2566)

“คนจัดทำเอกสารไม่มีความรู้ ทำให้เอกสารปะปนกันมั่ว หายาก เวลาจะส่งเรื่อง ก็ไม่ครบ ต้องเสียเวลามานั่งจัดทำเพิ่มอีก” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“บัญชีตรวจสอบไม่ค่อยได้ เพราะกรรมการมีความรู้ไม่พอเรื่องบัญชี ก็จะปล่อยผ่านไปง่าย เรื่องการชำระหนี้มีการทวงถามกับสมาชิกที่หายหน้าไปบ้างว่าเพราะอะไรถึงไม่นำเงินมาจ่ายคืนกองทุน แต่ไม่ได้โหดนะคะ ก็แค่ติดตามเฉยๆ ส่วนเรื่องอื่นไม่มีปัญหา” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่า อุปสรรคในการจัดทำบัญชี เกิดจากการขาดความรู้ด้านบัญชี ทำให้การตรวจสอบนั้นทำได้ยากลำบาก และอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่างๆตามมาได้ นอกจากนี้ปัญหาคือประเด็นการตรวจสอบและติดตามเงินคืนกองทุนหมู่บ้าน เนื่องจากในบางครั้งสมาชิกไม่สามารถนำเงินมาจ่ายคืนในระยะเวลาที่กำหนดได้ ทำให้กรรมการติดต่อทวงถามถึงสาเหตุของความล่าช้าต่างๆ และทำการต่อรองกันอีกครั้งถึงการชำระเงินคืนกองทุน

4.2.4 การสรุปและวางแผนใหม่ของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1) ปัญหาและอุปสรรคในการสรุปและวางแผนใหม่ของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“ไม่ได้มีการสรุปวางแผนอะไร มีแค่การพูดคุยกันในหมู่กรรมการ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“ไม่ได้มีการสรุปผลหรือวางแผนใหม่เลย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กันยายน 2566)

“ไม่มีการวางแผนใหม่” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“ไม่มีการประชุมสรุปอย่างเป็นทางการ เลยไม่ได้แก้ปัญหาความไม่ทั่วถึงของการประชาสัมพันธ์สักที” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการสรุปและวางแผนใหม่ของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า ไม่มีการสรุปผล และวางแผนใหม่ของการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ แต่มักจะปรึกษาหารือกันในคณะกรรมการในการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ตลอดจนการสร้างกลุ่มสนทนาออนไลน์ เพื่อให้สมาชิกเข้าร่วม และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2) ปัญหาและอุปสรรคในการสรุปและวางแผนใหม่ของการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“หลักๆก็สมาชิก ไม่เข้าร่วมประชุม หรือไม่อ่าน ไม่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขเลย แต่รอพึ่งแค่เมื่อไหร่จะได้ทำสัญญากู้ เมื่อไหร่เงินจะได้ แค่นี้เลย พอเกิดปัญหาทีหลัง เช่น มีอัตราดอกเบี้ยก็มักจะพูดว่า เอ้า!!! ไหนว่าดอกเบี้ย (เบี้ย) 5 บาทต่อปี ทำไมปีนี้ 7 บาท ประมาณนี้” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการสื่อสารกันน้อยของกรรมการ ทำให้สับสนเงื่อนไข หรือเกณฑ์บางอย่างบ้าง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 กันยายน 2566)

“มีปัญหาคือ กรรมการจะปล่อยเลยตามเลย ไม่มีการสรุปผลหรือวางแผนใหม่ เพราะภาระหน้าที่ของกรรมการมีหลากหลาย ไม่ได้เป็นแค่กรรมการกองทุนอย่างเดียว บางคนยังเป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นอบต. เป็นอสม. เป็น อปกร. ทำให้ไม่มีเวลามากนัก” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการสรุปและวางแผนใหม่ของการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการยังไม่มีประสิทธิภาพนัก เนื่องจากคณะกรรมการบางรายมีตำแหน่งในชุมชนมากกว่า 1 ตำแหน่ง จึงทำให้ต้องแบ่งเวลาไปปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ และขาดการเอาใจใส่กับกองทุนหมู่บ้านอย่างเต็มที่ ตลอดจนทำให้สื่อสารไปยังสมาชิกได้ผิดพลาด และเกิดปัญหาบางอย่างในภายหลัง เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของสมาชิกที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกองทุน เป็นต้น

3) ปัญหาและอุปสรรคในการสรุปและวางแผนใหม่ของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“เวลาสรุปผลเพื่อร่วมกันวางแผนใหม่ ประชาชนไม่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์เท่าที่ควร ทำให้บางทีก็ใช้อารมณ์กันบ้าง เก่งกันทำงานบ้าง โยนหน้าที่ให้คนอื่นดูแลบ้าง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“สรุปไม่ค่อยได้หรอก เพราะปัญหาเรื่องบัญชี บางทีก็เตือนไม่ได้หรอก เพราะเค้าก็มีตำแหน่งอื่นๆ ในหมู่บ้านด้วย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการสรุปและวางแผนใหม่ของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่า ปัญหาในการสรุปและวางแผนการทำงานใหม่นั้นเกิดขึ้นได้อย่างยากลำบาก เนื่องจากคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอื่นในชุมชน มีอำนาจ นอกจากนี้ปัญหาในการสรุปผลคือการไม่ยอมรับและทำความเข้าใจถึงต้นเหตุของปัญหา ทำให้เกิดความขัดแย้ง และมีปากเสียงกันได้

4.3 วิธีการแก้ไขปัญหาและรับมือกับอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

4.3.1 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้าน

1) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนงานของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“ต้องพยายามกระตุ้นให้สมาชิก และคณะกรรมการทุกคนเข้าประชุมเพื่อคุยงาน วางแผน ไม่งั้นจะตามไม่ทัน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“ก็พยายามเตือนกันมาให้มาประชุมให้ครบ เพราะต้องคุยงานกันให้เข้าใจทุกเรื่อง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กันยายน 2566)

“การประชาสัมพันธ์ผ่านออนไลน์นั้นพยายามวางแผนให้สมาชิกตอบกลับมาว่ารับทราบ เพื่อดูว่าใครรับทราบการประชาสัมพันธ์แต่ละครั้งบ้าง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กันยายน 2566)

“การประชาสัมพันธ์พยายามเชิญชวนให้สมาชิกเข้าร่วมแชทกลุ่มไลน์นะคะ เพราะจะได้ทั่วถึงหน่อย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้านของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า การเข้าร่วมประชุมในทุกครั้งของทั้งคณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การประชาสัมพันธ์ทราบถึงข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณะกรรมการมีความพยายามที่จะใช้ห้องสนทนาออนไลน์เข้ามาใช้ในการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความทั่วถึงในการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

2) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนงานของการให้อบรม ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“กรรมการพยายามเปลี่ยนประเด็นการประชุม เนื่องจากมักประชุมประเด็นเรื่อง เดิม ๆ จน สมาชิกหลายๆคนก็ไม่มา จะมาเฉพาะช่วงที่จะทำสัญญาเงินกู้ หรือส่งเงินคืนอะแหละ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กันยายน 2566)

“พยายามอธิบายคุยกันทำให้กรรมการทุกคน พยายามอธิบายด้วยคำง่ายๆ แล้วก็ต้องมาประชุม เพื่อให้เข้าใจระเบียบจริงๆจังๆ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“พยายามเตือนให้กรรมการทุกคนไม่ให้สิทธิประโยชน์สมาชิกคนใดคนหนึ่งเฉพาะเจาะจง เพราะจะเกิดปัญหาได้” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนงานของการให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า คณะกรรมการมักหารือกันเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน โดยอาจลดทอนบางประเด็นที่มีความจำเจออกไป และเน้นย้ำในบางประเด็นที่จำเป็นต้องทราบ ตลอดจนลดความบ่อยของการประชุมลง นอกจากนี้คณะกรรมการมีการลงความเห็นและทำข้อตกลงร่วมกันถึงการพิจารณาการปล่อยกู้ โดยที่จะไม่ให้สิทธิพิเศษกับเครือญาติ หรือคนสนิทของคณะกรรมการทุกคน เช่น จำนวนเงินที่ปล่อยกู้ต้องปฏิบัติต่อสมาชิกทุกคนอย่างเสมอภาค

3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนงานของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“ต้องวางแผนให้มันครอบคลุมถึงความการให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมทั้งกับ กรรมการ และสมาชิก เพื่อให้การดำเนินการตามแผนได้ง่ายขึ้น” (กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กันยายน 2566)

“ทุกวันนี้ประชุมรวมกับเรื่องอื่นๆของหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนควรมีการประชุมแยกกันกับเรื่องอื่นๆ เนื่องจากวัตถุประสงค์ที่ประชุมไม่ตรงกัน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กันยายน 2566)

“คณะกรรมการจะมีแผนการตรวจสอบเอกสาร รายงานต่างๆ เพราะสำคัญมาก ถ้าผิด ก็จะทำให้เสียเวลาแก้ไขกันนานเลย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชุมและวางแผนงานของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่าคณะกรรมการมีการประชุมวางแผนในเรื่องของการป้องกันความผิดพลาดของเอกสาร บัญชี ตลอดจนการคำนวณการจ่ายเงินปัญหา นอกจากนี้ยังมีการเตรียมการกำหนดเงื่อนไขบางอย่างสำหรับสมาชิกผู้ส่งคืนเงินอย่างล่าช้า เช่น ปรับลดจำนวนเงินกู้ในรอบการปล่อยกู้ใหม่ เพื่อให้ผู้กู้ตระหนักถึงความสำคัญของการคืนเงินในระยะเวลาที่กำหนด และไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้านอีกด้วย

4.3.2 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

1) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“การประชุมอาจลดจำนวนครั้งลง จากทุกเดือน เป็น 3 เดือนครั้ง เนื่องจากสมาชิกมีหน้าที่การทำงานที่บางครั้งก็ไม่มีเวลาว่างมาประชุมบ่อยๆ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“ภาษาที่เราใช้ต้องเป็นภาษาชาวบ้านถึงจะดี” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2566)

“อาจจะออกหนังสือนัดประชุม และกำหนดการดำเนินการของกองทุนเป็นรายปีไปแล้ว”
(กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า การจัดประชุมสมาชิกควรมีการลดความถี่ในการประชุม อาจกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเป็นกำหนดการที่ชัดเจน รวมถึงออกหนังสือเกี่ยวกับเงื่อนไขหรือเกณฑ์ต่างๆเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้เป็นเอกสารคู่มือ และปรับการใช้ภาษาในการประชุม อบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย เนื่องจากสมาชิกเป็นชาวบ้าน ซึ่งบางรายไม่ได้รับการศึกษา ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา รวมถึงมัธยมศึกษา ซึ่งอาจมีความสามารถในการเข้าใจภาษาราชการได้น้อย

2) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“ผมว่ากรรมการทุกคนต้องมานั่งคุยกันให้ชัดเจนก่อนให้ความรู้สมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน”
(กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“ต้องมีการจัดอบรมจากส่วนจังหวัด หรืออำเภอให้กับคณะกรรมการอย่างเข้าใจง่าย เพื่อให้กรรมการมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และดำเนินการได้อย่างดี” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กันยายน 2566)

“ถ้ากรรมการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเขียนข้อระเบียบบังคับต่างๆจากทางอำเภอ และจังหวัดและมีการทดสอบความรู้ของกรรมการทุกคน ก็จะทำให้กรรมการมีคุณภาพขึ้น”
(กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขของกองทุนหมู่บ้าน การได้รับการอบรมให้กับคณะกรรมการของ

กองทุนหมู่บ้าน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยทำให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และจะทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังสมาชิกได้ดีขึ้นอีกด้วย

3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“เหรียญจะพยายามโทรสอบถามทางอำเภอหรือหมู่บ้านอื่นๆถึงวิธีการเขียนงบดุล บัญชีการเงินต่างๆเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าเราทำถูกหรือไม่” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กันยายน 2566)

“ต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำข้อมูล พวกชื่อ เอกสาร สัญญา หรือการทำบัญชีต่าง ๆ เพราะจะทำให้เกิดความผิดพลาดน้อยลง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“ต้องจัดเก็บเอกสาร เพิ่มข้อมูลให้เป็นส่วน” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่า การจัดการงานเอกสาร และการนำทักษะคอมพิวเตอร์เข้ามามีใช้ในการจัดทำเอกสาร และการบัญชีจะช่วยให้ความผิดพลาดลดลงได้ นอกจากนี้คณะกรรมการสามารถติดต่อสอบถามในประเด็นที่มีทักษะไม่มากพอ เพื่อให้เกิดความผิดพลาดลดลง

4.3.3 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการตรวจสอบของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการตรวจสอบของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“ประธานกองทุน หรือ รองประธานกองทุน น่าจะต้องเข้ามาช่วยเลขานุการในการตรวจสอบ การประชาสัมพันธ์ร่วมด้วย จะได้ลดภาระงานของเลขานุการลงบ้าง” (กรรมการกองทุน หมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“ต้องวางแผนการไปประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางช่องทางอื่นดีกว่า” (กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบของการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า คณะกรรมการทุกคนควรมีบทบาทในการร่วม ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารของกองทุน เพื่อให้ไม่ให้งานไปอยู่กับตำแหน่งใดตำแหน่งอื่น เท่านั้น นอกจากนี้ยังร่วมกันวางแผน ไปถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการแจ้งข่าวสาร ให้กับสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ครอบคลุมไปยังสมาชิกมากขึ้น

2) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการตรวจสอบของการให้ความรู้เกี่ยวกับ ระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“คณะกรรมการทุกคนต้องช่วยกันตรวจสอบว่าภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่สมาชิกเข้าใจหรือไม่” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 กันยายน 2566)

“กรรมการควรติดตามว่าสมาชิกที่กู้เงินไป เอาใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมถึงพยายาม กำหนดระยะเวลาคืนเงินให้ตรงเวลา เพราะจะง่ายต่อการรวบรวม การทำบัญชี ตลอดจนการ จ่ายปันผลเลย” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กันยายน 2566)

“ถ้าเรามีแบบทดสอบก่อนหรือหลังจะคืนนะคะ จะได้ว่าสมาชิกเข้าใจก่อนประชุมและ หลังประชุมมากน้อยต่างกันหรือไม่” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การ สื่อสารส่วนบุคคล, 14 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบของการให้ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่า คณะกรรมการ

ของกองทุนควรให้ความสำคัญกับการคัดกรองคุณสมบัติผู้กู้ ตลอดจนติดตามการนำเงินไปใช้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ตลอดจนควรมีการทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงการทำความเข้าใจการกู้เงิน การค้ำประกัน ตลอดจนความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นในกองทุนมากขึ้น

3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการตรวจสอบของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“เหรียญกษาปณ์จะต้องพยายามศึกษาถึงวิธีการจัดทำต่างๆ ให้คล่องแคล่ว จะได้เกิดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“ประธานต้องตรวจสอบเอกสารต่างๆก่อนนำส่ง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กันยายน 2566)

“กรรมการตรวจช่วยกันตรวจสอบ เช่น ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอกู้และผู้ค้ำ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2566)

“ประธาน และรองจะช่วยตรวจสอบการดูแลบัญชี และเงินของเหรียญกษาปณ์ เพราะถ้าเหรียญกษาปณ์ไม่ซื่อสัตย์ก็อาจเกิดความเสี่ยงที่จะนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อนได้” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่าคณะกรรมการ โดยเฉพาะเหรียญกษาปณ์มีทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี งบการเงินต่างๆ เพื่อลดข้อผิดพลาด นอกจากนี้ยังควรได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสของการดำเนินงานทางการเงิน

4.3.4 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการสรุปและวางแผนใหม่ของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปและวางแผนใหม่ของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

“เวลาแจ้งข่าวสารไปแล้ว จะทำการสรุปผลว่า สมาชิกทราบหรือไม่ อย่างไร และทำการหาวิธีอื่นๆที่ดีกว่านี้” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 กันยายน 2566)

“สรุปกันแล้วอยากหาวิธีอื่นๆในการประชาสัมพันธ์กองทุน แบบทำให้หลายช่องทางมากขึ้น” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปและวางแผนใหม่ของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน สรุปได้ว่า คณะกรรมการควรติดตามการรับรู้ของสมาชิกเกี่ยวกับการแจ้งข่าวสารของกองทุนหมู่บ้าน และพิจารณาหาช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่จะทำให้การประชาสัมพันธ์นั้นๆครอบคลุมไปยังสมาชิกมากขึ้นอีกด้วย

2) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปและวางแผนใหม่ของการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน

“กรรมการต้องจดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แล้ววางแผนหรือปรับระเบียบให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับสมาชิกของกองทุนมากที่สุด” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กันยายน 2566)

“ต้องมีการปรับเงื่อนไขกันใหม่ อาจจะต้องบังคับให้สมาชิกเข้าร่วมประชุม เช่น ต้องเข้าร่วมมากกว่า 7 ครั้ง ต่อปี ถึงจะมีสิทธิ์กู้เงิน หรือเป็นสมาชิก “ (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กันยายน 2566)

“กรรมการจะประชุมกันบ้างว่าต่อไปต้องเปลี่ยนวิธีอบรม เช่น ต้องให้สมาชิกเข้าประชุมกันครบๆ จะได้พูดคุยสอบถามกันทุกเรื่อง” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กันยายน 2566)

“คณะกรรมการทุกคนจะพยายามรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วลงความเห็นกันว่าจะต้องปรับเปลี่ยนระเบียบ หรือเกณฑ์บางอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปและวางแผนใหม่ของการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน สรุปได้ว่าการกำหนดระเบียบกฎ ข้อบังคับต่างๆ ควรทำให้เป็นปัจจุบันมากขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมของสมาชิกล้วนปรับเปลี่ยนไปอยู่เสมอ นอกจากนี้คณะกรรมการควรมีวิธีการให้การอบรมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายขึ้น

4.3.5 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปและวางแผนใหม่ของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล

“ประธานและรองจะติดตามผลการดำเนินการ ทุกส่วน ว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ ถ้าไม่เป็นไปตามแผน ต้องปรับปรุงอย่างไร” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“เหรียญกฐิตต้องพยายามลดข้อผิดพลาดของตนเองให้มากที่สุด เพราะได้รับหน้าที่ที่ต้องละเอียดและแม่นยำที่สุด” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 กันยายน 2566)

“ในทุกการดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน กรรมการทุกคนจะช่วยกันสรุปปัญหา หรือรอยรั่วบางอย่างที่เกิดขึ้น เพื่อเก็บไว้วางแผนงานต่อไปในอนาคต” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ประเด็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปและวางแผนใหม่ของการจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้ และการจ่ายเงินปันผล สรุปได้ว่า ขั้นตอนที่สำคัญมากในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้นควรมีการวางแผนเพื่อลดความผิดพลาด และได้รับการตรวจสอบโดยประธานของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อจะสามารถสรุปผลและทำการวางแผนในการดำเนินการของกองทุนต่อไปในอนาคต

4.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

“อยากให้ทางกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ หรือจังหวัด จัดอบรมเพิ่มทักษะให้กรรมการ” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 กันยายน 2566)

“กองทุนหมู่บ้านน่าจะมีการคัดคุณสมบัติของผู้ภูมิกว่านี้ เพราะตอนนี้กลายเป็นระบบเครือข่ายดี คนรู้จักมากดัดกันมาก” (กรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดสุพรรณบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กันยายน 2566)

จากการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่า กรรมการมีความประสงค์ให้กองทุนหมู่บ้านในระดับจังหวัดให้การฝึกอบรมการจัดทำเอกสาร รายงาน การบัญชี การเงิน ตลอดจนการใช้คอมพิวเตอร์ และกรรมการได้รับความกดดันจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดจากสมาชิก เช่น ญาติ พี่ น้อง ทำให้การปฏิบัติให้สิทธิพิเศษเป็นเรื่องยาก

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาถึงแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี
- 2) เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

โดยงานวิจัยฉบับนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน และสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3 คน รองประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2 คน เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้าน 2 คน เลขานุการกองทุนหมู่บ้าน 2 คน และกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 6 คน

5.1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของกองทุนหมู่บ้านมีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรอัตราดอกเบี้ย และเงินปันผลที่เกิดจากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จัดหาทุนจากแหล่งเงินทุน โดยพิจารณาเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิก หรือกองทุนหมู่บ้าน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด จัดทำหนังสือสัญญาของกองทุนหมู่บ้าน จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังทำการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของสมาชิกในเขตพื้นที่หมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิกและหมู่บ้านให้สอดคล้องกับกองทุนและเงื่อนไขต่างๆ

ของกองทุน อีกทั้งจำเป็นต้องติดตาม และประเมินผลการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน รายงานผลการดำเนินการปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนหมู่บ้านให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตลอดจนรายงานรายละเอียดการดำเนินการให้สมาชิกกองทุนทราบอีกด้วย

5.1.3 ความถี่ของการประชุมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การประชุมเฉพาะกรรมการของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีการประชุมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่เฉลี่ย 5-6 ครั้ง และจะมีการประชุมบ่อยในช่วงที่จะทำการปล่อยเงินกู้ในรอบใหม่ และ 2) การประชุมร่วมกับสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีการจัดประชุมอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง

5.1.4 ข้อดีของกองทุนหมู่บ้านพบว่า กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกมีเงินไปใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เกษตรกรรม ค้าขาย เป็นต้น ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพียงร้อยละ 5-10 บาทต่อปี อีกทั้งเป็นกองทุนที่คนในหมู่บ้านเป็นผู้จัดการดูแล เป็นแหล่งเงินทุนที่แข่งขันกับแหล่งเงินกู้ในระบบได้ ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

5.1.5 ข้อเสียของกองทุนหมู่บ้านพบว่า ในปัจจุบันสมาชิกที่มากู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านมักนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และสร้างลักษณะนิสัยการใช้จ่ายเงินในทางที่ผิด เช่น ดัดการกู้ยืมเงินจากหลายแหล่งเงินกู้ เพื่อหมุนเวียน ตลอดจนใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยในบางราย นอกจากนี้ยังพบว่าการที่สมาชิกเป็นญาติพี่น้องของคณะกรรมการ ส่งผลให้คณะกรรมการอาจดำเนินการด้วยความลำเอียง เช่น จำนวนเงินที่ปล่อยกู้ให้สมาชิกแต่ละคน รวมถึงความกดดันทางญาติพี่น้องให้เอื้อเฟื้อต่อกัน

5.1.6 การศึกษาถึงแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบปัญหาสำคัญ 6 ประเด็น คือ 1) สมาชิกของกองทุนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านไม่ทั่วถึง 2) การจัดทำบัญชี และเอกสารเกิดความผิดพลาด และตกหล่น 3) สมาชิกและคณะกรรมการขาดการเข้าร่วมประชุม จึงทำให้ไม่ทราบถึงเงื่อนไขข้อระเบียบของกองทุนอย่างชัดเจน 4) คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน 5) คณะกรรมการของกองทุนมักเป็นบุคคลที่ได้รับตำแหน่งอื่นๆของหมู่บ้าน จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และ 6) คณะกรรมการได้รับความกดดันจากสมาชิกผู้เป็นเครือญาติ และคนสนิทในชุมชนในการขอรับสิทธิพิเศษในการกู้มากกว่าสมาชิกทั่วไป

5.1.7 การแก้ไขปัญหาที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้สัมภาษณ์นั้นสรุปได้ว่า 1) คณะกรรมการควรค้นหาวิธีอื่นๆในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เช่น สื่อสังคมออนไลน์ และห้องสนทนาออนไลน์ เป็นต้น 2) คณะกรรมการควรได้รับการอบรมจากกองทุนหมู่บ้านของระดับจังหวัด โดยเฉพาะற்றுญิก ซึ่งรับหน้าที่ในการจัดทำบัญชี และงบการเงินต่างๆ จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่จำเป็นมากยิ่งขึ้น และคณะกรรมการควรมีทักษะคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเอกสาร

เพื่อลดการสูญหายตกหล่น 3) คณะกรรมการควรพยายามเข้าร่วมการประชุม และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้ตรงกัน เพื่อช่วยเพิ่มการถ่ายทอดไปยังสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) คณะกรรมการควรสื่อสารกันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เข้าใจถึงระเบียบต่างๆของกองทุนที่ตรงกัน 5) คณะกรรมการที่มีตำแหน่งอื่นๆในชุมชน ควรให้ความสำคัญกับการแบ่งเวลาให้สามารถดำเนินการกองทุนหมู่บ้านได้อย่างเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น และคณะกรรมการควรปฏิบัติต่อสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

5.1.8 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ว่า กรรมการมีความประสงค์ให้กองทุนหมู่บ้านในระดับจังหวัดให้การฝึกอบรมการจัดทำเอกสาร รายงาน การบัญชี การเงิน ตลอดจนการใช้คอมพิวเตอร์ และกรรมการได้รับความกดดันจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดจากสมาชิก เช่น ญาติ พี่ น้อง ทำให้การปฏิบัติให้สิทธิพิเศษเป็นเรื่องยาก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

5.2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบปัญหาสำคัญ 6 ประเด็น คือ 1) สมาชิกของกองทุนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านไม่ทั่วถึง 2) การจัดทำบัญชี และเอกสารเกิดความผิดพลาด และตกหล่น 3) สมาชิกและคณะกรรมการขาดการเข้าร่วมประชุม จึงทำให้ไม่ทราบถึงเงื่อนไขข้อระเบียบของกองทุนอย่างชัดเจน 4) คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน 5) คณะกรรมการของกองทุนมักเป็นบุคคลที่ได้รับตำแหน่งอื่นๆของหมู่บ้าน จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และ 6) คณะกรรมการได้รับความกดดันจากสมาชิกผู้เป็นเครือญาติ และคนสนิทในชุมชนในการขอรับสิทธิพิเศษในการกู้มากกว่าสมาชิกทั่วไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสมาชิกของกองทุน และกรรมการทุกคนในชุมชนจำเป็นต้องประกอบอาชีพต่างๆ เช่น เกษตรกรรม ค้าขาย เป็นต้น จึงทำให้ทุกคนให้ความสนใจในการเข้าร่วมประชุม และติดตามการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านค่อนข้างน้อย อีกทั้งคณะกรรมการและสมาชิกนั้นเป็นชาวบ้านทั่วไป จึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก เพราะต้องอาศัยความเป็นคนในชุมชนเดียวกัน เป็นพี่น้อง และเครือญาติ จึงทำให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเกิดความยากลำบากตามไปด้วย โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิชา อินทร์จันทร์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การ

พัฒนาศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาปัจจุบันของการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในกองทุนหมู่บ้านที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำ เกิดจากสาเหตุดังนี้ (1) คณะกรรมการขาดการเรียนรู้อย่างจริงจังจากเอกสารคู่มือปฏิบัติงานที่สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติกำหนดไว้ (2) กรรมการที่ได้รับการอบรมจากหน่วยราชการและภาคีที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับความรู้จริง และขาดทักษะการถ่ายทอด (3) กรรมการขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และ (4) กรรมการไม่เห็นความสำคัญของระบบงานทะเบียนและการจัดเก็บเอกสาร สอดคล้องกับผลการศึกษาของศิริขวัญ วิเชียรเพลิส (2558) ที่กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่องรายงานการศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติซึ่งผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองดี มิ่งขวัญ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการกองทุนหมู่บ้านตำบลกระทู้ล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลกระทู้ล้ม คือ คณะกรรมการขาดความรู้ในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของยุวดี ไชยเศรษฐ (2556) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา : กองทุนหมู่บ้านสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านท้องกึ่ง หมู่ที่ 4 ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกองทุนไม่มาก ส่วนสมาชิกขาดความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ในการกู้เงินและชำระคืน

5.2.2 การกำหนดแนวทางการจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาทำให้สามารถสรุปแนวทางในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน คือ 1) คณะกรรมการควรค้นหาวิธีอื่น ๆ ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เช่น สื่อสังคมออนไลน์ และห้องสนทนาออนไลน์ เป็นต้น 2) คณะกรรมการควรได้รับการอบรมจากกองทุนหมู่บ้านของระดับจังหวัด โดยเฉพาะเหรียญกึ่ง ซึ่งรับหน้าที่ในการจัดทำบัญชี และงบการเงินต่างๆ จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่จำเป็นมากยิ่งขึ้น และคณะกรรมการควรมีทักษะคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเอกสารเพื่อลดการสูญหายตกหล่น 3) คณะกรรมการควรพยายามเข้าร่วมการประชุม และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้ตรงกัน เพื่อช่วยเพิ่มการถ่ายทอดไปยังสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) คณะกรรมการควรสื่อสารกันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เข้าใจถึงระเบียบต่างๆ ของกองทุนที่ตรงกัน 5) คณะกรรมการที่มีตำแหน่งอื่นๆ ในชุมชน ควรให้ความสำคัญกับการแบ่งเวลาให้สามารถดำเนินการกองทุนหมู่บ้านได้อย่างเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น และคณะกรรมการควรปฏิบัติต่อสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

ของสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2551) ที่เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อจัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้เพิ่มรายได้และลดรายจ่าย หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการหรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนและประสานงานในการกู้ยืมเงินระหว่างกองทุนหมู่บ้าน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเอง สนับสนุนการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้ง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง รวมถึงสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของยินดี ชาญณรงค์ วราภรณ์ เทพสมัทฤทธิ์พร และสมบูรณ์ สุขสำราญ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า แนวทางพัฒนาการจัดการสหกรณ์ฯ ควรเริ่มตั้งแต่ ต้นน้ำ คือ ต้นทางของกระบวนการพิจารณาในการรวบรวมข้อมูลของสมาชิก ขั้นตอนการตรวจสอบก่อนการอนุมัติสินเชื่อของคณะกรรมการปล่อยสินเชื่อ การตัดสินใจอนุมัติสินเชื่อโดยคณะกรรมการสินเชื่อ การพิจารณาเพื่อการอนุมัติสินเชื่อและการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการปล่อยสินเชื่อ ของสหกรณ์ฯ กลางน้ำ คือ กระบวนการบริหารสินเชื่อหลังจากการอนุมัติสินเชื่อการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการกู้ การวางกลยุทธ์การติดตามหนี้ค้ำชำระหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ฯ และแก้ไขปัญหาสมาชิกสหกรณ์ฯ ย้ายออกนอกแดนไม่มีตัวตนและปฏิเสธหนี้ ปลายน้ำ เป็นขั้นตอนการบริหารเงินที่ต้องส่งคืนสหกรณ์ฯ ของสมาชิก การแก้ปัญหาสมาชิกสหกรณ์ฯ เป็นหนี้หลายทาง การแก้ปัญหาไม่สามารถบังคับชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย (สมาชิกเสียชีวิต หนีขาดอายุความตามกฎหมาย) และการบังคับคดีลูกหนี้ตามคำพิพากษาคณะกรรมการดำเนินการต้องยึดหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ลดการใช้ระบบประชานิยมเปลี่ยนทัศนคติใหม่ในการดำเนินการกรรมการจะต้องศึกษาหาความรู้ในข้อกฎหมายเพื่อได้พัฒนาสหกรณ์ต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนปล่อยกู้อย่างเข้มงวด ต้องมีการวิเคราะห์การปล่อยสินเชื่ออย่างรอบคอบ และต้องจัดอบรมให้ความรู้ กับสมาชิกในการให้กู้ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกมีวินัยทางการเงิน

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.3.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรค้นหาวิธีอื่น ๆ ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เช่น สื่อสังคมออนไลน์ และห้องสนทนาออนไลน์ เป็นต้น

5.3.2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรได้รับการอบรมจากกองทุนหมู่บ้านของระดับจังหวัด โดยเฉพาะற்றுญิก ซึ่งรับหน้าที่ในการจัดทำบัญชี และงบการเงินต่างๆ จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่จำเป็นมากยิ่งขึ้น และคณะกรรมการควรมีทักษะคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเอกสาร เพื่อลดการสูญหายตกหล่น

5.3.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรมีส่วนร่วมในการประชุม และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านให้ตรงกัน เพื่อช่วยเพิ่มการถ่ายทอดไปยังสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.3.4 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรสื่อสารกันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เข้าใจถึงระเบียบต่างๆ ของกองทุนที่ตรงกัน

5.3.5 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ เข้ามาตรวจสอบการอนุมัติการปล่อยกู้ เนื่องจากคณะกรรมการมักจะได้รับความกดดันจากญาติเพื่อนบ้าน พี่น้อง ที่อาจเกิดการทุจริตได้ในอนาคต

5.3.6 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรให้การพิจารณาเงื่อนไขการจัดตั้งคณะกรรมการของกองทุน โดยกรรมการผู้ที่จะเข้ามาเป็นกรรมการไม่ควรมีตำแหน่งอื่นๆ ในหมู่บ้าน เนื่องจากทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของกองทุนหมู่บ้านไม่เต็มศักยภาพ

5.3.7 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรให้การพิจารณาเงื่อนไขถึงคุณสมบัติของกรรมการมากขึ้น เช่น ต้องมีคุณวุฒิระดับอนุปริญญา หรือปริญญาตรีขึ้นไป เพื่อให้การทำงาน การประสานงาน การใช้ภาษา การใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมีความคล่องแคล่วมากขึ้น เนื่องจากจากผลการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า กรรมการให้การเสนอแนะว่า ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ และบางคนมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในมิติอื่น ๆ เช่น ประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

5.4.2 ผู้วิจัยควรศึกษาเชิงปริมาณร่วมด้วย เนื่องจากมุมมองของสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน อาจมีความสำคัญต่อการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการจัดการกองทุนหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สุขเสาร์. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้ำที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กวิน มุสิกกา, สุชนนี เมธิโยธิน, และบรรพต วิรุณราช. (2562). แนวทางการบริหารหนี้สินเกษตรกรไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 7(1), 111-125.
- กันย์กัญญา ใจการวงศ์สกุล, และเทพ วงศ์สุภา. (2560). สถานการณ์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหนี้สินครัวเรือนของประชาชน ตำบลบ้านม่วง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา. *วารสารรามคำแหงฉบับนิติศาสตร์*, 6(1), 21-50.
- จักรกฤษณ์ นรมิตพิศุงการ. (2552). *การบริหารงานพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- แจ่มจันทร์ ศรีจันทร์, และปิยกนิษฐ โสติวินิช. (2560). การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารงานวิจัยหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 1(1), 191-201.
- ชนะพงษ์ กล้ากลิจ. (2562). ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6(4), 786-802.
- บุญคลอง เรืองแสน, และคะนอง พิคุณ. (2559). การจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 6(1), 133 - 150.
- บุญมี พันธุ์ไทย. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิ่นมณี ขวัญเมือง. (2557). *หลักอิทธิบาท 4: เส้นทางสู่ความสำเร็จ*. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 13(3), 1-7.
- ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. (2554). *การวางแผนพัฒนาของไทย : สำเร็จหรือล้มเหลว*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิศณุพงศ์ กล้ากลิจ. (2562). *ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร* (Unpublished Doctoral dissertation). มหาวิทยาลัย, อุดรธานี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พงศธร ชินวงศ์. (2563). *แนวทางการปฏิบัติที่ดีของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หมู่บ้านหนองยายนุ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม : การศึกษาด้วยการสร้างทฤษฎีฐานราก* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- พงษ์ศักดิ์ ปัญญาพรผล. (2552). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏนครปฐม,
- มยุรี คำป่าเชื้อ, อินดา ศิริวรรณ, และอุทัย สติมัน. (2559). รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร. *วารสารศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 10(1), 97-105.
- ยินดี ชาญณรงค์, วราภรณ์ เทพสมัทธ์พร, และสมบูรณ์ สุขสำราญ. (2561). แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 4(2), 42-70.
- ยุวดี ไชยเศรษฐ. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีศึกษา: กองทุนหมู่บ้านสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านท้องคู้ง หมู่ที่ 4 ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, อยุธยา.
- รัชฎาภรณ์ บุตรคำโชติ. (2560). *ปัจจัยความสำเร็จของโครงการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอ 1 ครัวเรือน 1 สัญญา ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วิชุดา สร้อยสุด, เมธินี อินทร์บัว, จิรภา มิ่งเชื้อ, ยุวดี เคน้ำอ่าง, และ โชติ บดีรัฐ. (2565). การจัดการทรัพยากรมนุษย์หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนองค์กรยุคปัจจุบัน. *Journal of Modern Learning Development*, 6(5), 155-164.
- วิฑูรย์ สิมะ โชคดี. (2545). *คุณภาพคือการบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2548). *การบริหาร หลักการทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2549). *ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิริขวัญ วิเชียรเพลิส. (2558). รายงานการศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2554). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 14). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุภาชนก เหล็กกล้า, และปราโมทย์ ประจนปัจจนึก. (2556). ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุวรงค์ วงศ์สุรวัฒน์, ศิริรัตน์ ชุณหาค้าย, และวฤศพร ญัฐโรจน์. (2562). การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับดีมาก:กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม.วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 7(3), 888-898.
- สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2551). รู้จักกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. สืบค้นจาก <http://www.villagefund.or.th/>
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี. (2564). กองทุนหมู่บ้านคืออะไร?. สืบค้นจาก <https://district.cdd.go.th/muang-suphan/services>
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2553). การบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดิศักดิ์ วงศ์อ้ายตา. (2564). การจัดการกองทุนหมู่บ้านของประชาชน ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. สืบค้นจาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-2/6114993810.pdf>
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge, MA: Center for Advanced Engineering Study, Massachusetts Institute of Technology.
- Folefack, A. J., & Tegua, J. S. (2016). Factors influencing loan repayment by credit beneficiaries of microfinance institutions in the Far North region, Cameroon. *Russian Journal of Agricultural and Socio-Economic Sciences*, 51, 44-51.
- Gulick, L., & Urwick, J. (1973). *Papers on the Science of Administration*. New York: Institute of Public Administration.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Nawai, N., & Shariff, M.N.M. (2013). Factors Affecting Repayment Performance in Microfinance Programs in Malaysia. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 62, 806 -811.
- Petvirojchai, S. (2021). *PDCA : ความหมาย ประโยชน์ และตัวอย่างใช้ 4 ขั้นตอนเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง*. Retrieved from <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/what-is-pdca-210610/>
- Tozawa, B. (2001). *The Idea Generator: Quick and Easy Kaizen*. Vancouver, WA: PCs Press.

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

- 1.1 ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน
- 1.2 หน้าที่ที่รับผิดชอบมีอะไรบ้าง
- 1.3 ความถี่ในการประชุมวางแผนงาน (เฉลี่ยต่อเดือน)
- 1.4 การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านของท่านใช้ช่องทางใดบ้าง
- 1.5 ข้อดีของกองทุนหมู่บ้านคืออะไรบ้าง
- 1.6 ข้อเสียของกองทุนหมู่บ้านคืออะไรบ้าง

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

- 2.1 ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้าน
 - การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
 - การให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
 - การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
 - การจ่ายเงินปันผล
- 2.2 ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
 - การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
 - การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
 - การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
 - การจ่ายเงินปันผล

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของความรับผิดชอบของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
- การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
- การจ่ายเงินปันผล

2.4 ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการสรุปผลการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน

- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
- การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
- การจ่ายเงินปันผล

ส่วนที่ 3 วิธีการแก้ไขปัญหาและรับมือกับอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

3.1 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการประชุมและวางแผนงานกองทุนหมู่บ้าน

- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- การให้อบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
- การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
- การจ่ายเงินปันผล

3.2 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
- การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
- การจ่ายเงินปันผล

3.3 การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของความรับผิดชอบของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
- การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้

- การจ่ายเงินปันผล
- 3.4 การแก้ไขปัญหและอุปสรรคในเรื่องการสรุปผลการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน
 - การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
 - การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการเป็นสมาชิก การกู้ และการค้าประกัน
 - การจัดทำบัญชี การรวบรวมเงินของกองทุน การชำระหนี้
 - การจ่ายเงินปันผล

ส่วนที่ 4 ปัญหาสำคัญที่กองทุนหมู่บ้านต้องจัดการเพิ่มเติมคืออะไรบ้าง

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ศิริลักษณ์ มะณีรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	15 กันยายน 2541
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต, 2564 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, 2566
ที่อยู่ปัจจุบัน	110/1 หมู่ 3 ตำบลทัพหลวง อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัด สุพรรณบุรี 72240

